

T. B. M. M.

TUTANAK DERGİSİ

Seksen beşinci birleşim

10 . VII . 1945 Salı

İçindekiler

	Sayfa		Sayfa
1. — Geçen tutanak özeti	114	2. — Mübadele ve teffiz işlerinin katı tasfiyesi ve intacı hakkındaki 1771 sayılı kanuna ek kanun tasarısı ve Maliye, Bütçe Komisyonlarıyla Adalet, Bütçe ve Maliye Komisyonlarından kurulmuş Karma Komisyon ve Bütçe Komisyonu raporları (1/79)	115:
2. — Havale edilen kâğıtlar	114		121,122,122,125
3. — Görüşülen işler	114	3. — Ordu İç Hizmet Kanununun 3387 sayılı kanunla değişen 2 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve Milli Savunma Komisyonu raporu (1/457)	121:122
1. — Kazanç Vergisi Kanununun 3 nci maddesinin 14 nci fıkrasının değiştirilmesine ve Bina Vergisi Kanununa bir geçici madde eklenmesine dair kanun tasarısı ve İşleri, Maliye ve Bütçe Komisyonları raporları (1/293)	114:115		

1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Sayın Milletvekillerinden bazılarının izin verilmesi hakkındaki Başkanlık tezkeresi ile;
İşçi sigortaları kurumuna;
Bütün ormanların Devletleştirilmesine;
Seyyar ordu mensuplarının kazandan işe edilmelerine;
Yalova kaplıcaları İşletme İdaresinin 1941 mali yılı bilançosunun onanmasına;
Ek görev tazminatı ile dil öğretmenlerine;
Türk - İngiliz Ticaret ve Tediye ve Malî Anlaşmalarının birer ay daha uzatılmasına;
Uyuşmazlık mahkemesi kurulmasına;
Emniyet Genel Müdürlüğü Dil öğretmenlerine;
Seferberlik Kanununun 3 üncü maddesinin değiştirilmesine;
Hâkimler Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair olan kanunlarla;

Antalya Milletvekili Mesut Çankaya ve;
Denizli Milletvekili Naili Küçük'un Milletvekilliği dokunulmazlığının kaldırılmasının Seçim dönemi sonuna bırakılmasına dair raporlar kabul olundu.

Erimisillerin affı hakkındaki tasarrufların birinci görüşülmesi yapıldı.

Danıştaydaki açık üyeliğe Fuat Erciyes seçildi ve;

Salı günü saat 10 da toplanılmak üzere Birleşime son verildi.

Başkanvekili
Aydın

Dr. M. Gernem

Kâtip
Tunceli

Necmeddin Şahir Silan

Kâtip

Samsun

N. Fırat

2. — HAVALE EDİLEN KÂĞITLER

Raporlar

1. — Subaylar Heyetine mahsus Terfi Kanununun 11 nci maddesini değiştiren 4554 sayılı

kanuna ek kanun tasarı ve Millî Savunma Komisyonu raporu (1/466) (Gündeme).

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 10

BAŞKAN — Ş. Günaltay

KÂTIPLER : N. Fırat (Samsun), Necmeddin Şahir Silan (Tunceli).

BAŞKAN — Oturum açılmıştır.

3. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

1. — Kazanç Vergisi Kanununun 3 üncü maddesinin 14 üncü fıkrasının değiştirilmesine ve Bina vergisi Kanununa bir geçici madde eklenmesine dair kanun tasarı ve İçişleri, Maliye ve Bütçe Komisyonları raporları (1/293) [1].

H. R. ÖYMEN (Bolu) — Arkadaşlar, izin verirseniz, bu tasarrufların bir defada Millî Eğitim Komisyonunca incelenmesine müsaadenizi rica edeceğim. Her ne kadar bu tasarı kazanç ve bina vergisi adını taşıyorsa da mesnedi genel eğitime dayanmaktadır. ve çeşitli okulları ihtiva etmektedir. Esasen bazı arkadaşlarımızın Bütçe

ve Maliye Komisyonlarındaki izahları bizi düşündürülecek mahiyettedir. Tensip, buyurursanız bu komisyon da bir kere baksın. (Doğru sesleri).

MİLLÎ EĞİTİM KOMİSYONU BAŞKANI

R. Ş. SİRER (Sivas) — Komisyon adına arkadaşlarımızın teklifine muvafakat arz ederim.

Y. ABADAN (Eskişehir) — Muhterem arkadaşlar, tasarrufların Bütçe Komisyonunda konuşulması sırasında bazı arkadaşlarımızla beraber bu işin, bilhassa özel okulların Maarifçe denetlenmesi bakımından, ehemmiyetine temas etmiş ve bu bakımdan bir muhalefet şerhi de yazmış bulunuyoruz. Bu itibarla vaziyetin, hakikaten daha ziyade bu okulların, gerek giriş, çıkış ve tedris tarzlarını Maarifin denetlenmesini temin ede-

[1]. 162 sayılı basmayazı tutanağın sonundadır.

cek esaslı bir statünün vücuda gelmesi bakımından tetkikinın muvafık olaacağı mütalâasındayız. Millî Eğitim Komisyonu da ayrıca en salâhiyetli komisyon olarak bunu ele almak istediğine göre, bendeniz de arkadaşlarımızın mütalâasına iştirak ediyorum. (Güzel, güzel, doğru sesleri).

BAŞKAN — Önerge vardır, okuyoruz:

Yüksek Başkanlığa

Gündemin birinci sırasında yazılı Kazanç ve Bina Vergileri Kanunlarında değişiklik yapılması dair olan tasarı genel eğitim anlayışına dayandığı ve çeşitli okulları kapsadığı için bir defa da Millî Eğitim Komisyonunda incelenmesini Kamutayın yüksek tasvibine arz ederim.

Bolu

Hıfzırrahman Raşit Öymen

BAŞKAN — Önergeyi yüksek oyunuza sunuyorum. Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir. Binaenaleyh, tasarımı Millî Eğitim Komisyonuna veriyoruz.

2. — *Mübadele ve tefviz işlerinin katî tasfiyesi ve intacı hakkındaki 1771 sayılı kanuna ek kanun tasarısı ve Maliye, Bütçe Komisyonlarıyla Adalet, Bütçe ve Maliye Komisyonlarından kurulmuş Karma Komisyon ve Bütçe Komisyonu raporları (1/79) [1]*

BÜTÇE KOMİSYONU ADINA İ. H. ÜLKEMEN (İstanbul) — Arkadaşlar; bu tasarıyı ivedilikle konuşulmasını Komisyon adına iştirham ediyoruz.

BAŞKAN — Tasarıyı ivedilikle konuşulmasını yüksek tasvibinize sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Tümü hakkında söz istiyen var mı?

Z. KARAMURSAL (İstanbul) — Arkadaşlar; hatırımızda kaldığına göre mübadele ve tefviz işlerinin intacına dair olan kanun tasarısı geçerken yüksek huzurunuzda sunulduğu sırada söz alarak mübadil bonoların hemen hemen yüzde doksanlık sahiplerinin yok pahasına, sevki ihtiyaçla, ellerinden çıkardıkları eihlele bu bonolara verilecek olan paraların istihkak erbabının ceplerini değil, bir takım istismareların kasalarını dolduracağını uzun uzadıya arzettikten sonra bunlara tahsis edilen paradan eüzi bir miktarı bunların tediyesine hasredilerek kalacak kısmının memleket ve milletin menfaatlı, hayırlı işlere sarfedilmesini arz etmişim ve bu münasebetle de gayri mübadil arkadaşlarımızın Danıştayda tasdik edilen bir kimsenin haklarının yerine getirilmesini, muhterem Maliye Bakanı arkadaşımızdan temennide bulunmuşum. Mübadil bonolarına taallük eden mâruzatım, bazı kıymetli arkadaşlarımla, kıymetli mütalâalarıyla desteklenmiş ve buna

[1] 112 sırasındaki basmayazıya ek tutanağın sonundadır.

dair verdiğimiz önergeler yüksek tasvimize iktiran ettikten sonra Bütçe Komisyonuna havale buyurulmuştu. Bütçe Komisyonu bu işi gayet önemli ve samimî surette tekrar inceleyerek esasen Ziraat Bankasında bu bonolar bedelleri karşılığı olarak birikmiş olan paradan bir buçuk milyon lirasıyla güzel Ankaramızda bir verem Sanatoryumunu yapılmasına karar vermiştir ki, bu kararı da ihtiva eden kanun tasarısı şimdi Yüksek huzurunuza sunulmuş bulunuyor.

Aziz arkadaşlar, hepimizin hergün sokaklarda, şurada burada gördüğümüz veçhile verem denenilen mühlük marazın kahhar pençesi altında ezilmekte ve inlemekte oldukları bir bakışta anlaşılabilir birçok vatandaşlarımız kendilerini esaslı tedavi ettirecek Başkendiğimizde bir verem hastanesi veya verem sanatoryumunu bulamadıklarından dolayı muztaripler. İşte Bütçe Encümeninin bu noktayı önemle alarak Başkentimizde bir Verem Sanatoryumunun yapılması hakkında vermiş olduğu kararı şükra hisleriyle karşılamamızın imkân yoktur. Bu kanun tasarısı tasvimize iktiran edecek olursa karşılığın mevcut olması itibariyle yakın vakitte kurulacağına emin olduğum şefkat yurdu bu mühlük hastalıktan muztarip olarak ufak bir şifa ümidini elde edebilmek için başıurmadıkları yer bırakmayan birçok zavallı vatandaşları kendi sinesine alacak ve onların tababet âleminin en son terakkilerine göre tedavilerine ihtimam edecektir. Bu vatandaşlar ihtimal ki buradan tam bir şifa ve ifakat nimetini tadararak ruhları necip millete karşı yüksek şükran hisleriyle ve kalpleri de sevinçle ve neşe ile dolu olduğu halde buradan ayrılacaklardır ve yine ihtimal ki bunların içinde vatana devamlı ve önemli hizmetler görececek vatandaşlar da bulunacaktır.

Aziz arkadaşlarımız, bu şifa yurdunun bânisi ve müsebbibi addedilecek olan sizlerin bu ulvi manzaraları hatırlayarak şimdiden temiz kalplerimizin heyecan ve iftiharla çarpışmakta olduğuna hiç şüphem yoktur. (Alkışlar).

BAŞKAN — Tasarıyı tümü hakkında başka söz isteyen yoktur. Maddelere geçilmesini yüksek oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Mübadele ve tefviz işlerinin kesin tasfiyesi hakkında kanun

MADDE 1. — 1771 sayılı ve 19 Mart 1931 tarihli kanun hükümleri uyarınca verilmiş olan tasfiye belgelerine bağlı birinci, ikinci ve üçüncü tertip kuponlar yüzde on beş nispetinde para ile ödenerek tasfiye edilir.

Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar yüzde on beş nispetinde veya daha fazla ödeme veya mahsup yapılmış olan kuponlar için başka-

ca ödeme yapılmaz, ödenen ve mahsup edilen kırsımlar geri alınmaz.

BAŞKAN — Mütalâa var mı? Maddeyi kabul buyuranlar... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Birinci madde hükümlerinden faydalanmak için ilgililerin bu kanun yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak altı ay içinde tasfiye vesikalılarına bağlı kuponları buldukları yerin en büyük malmemuruna alımı karşılığında vermeleri gereklidir.

Her ne sebeple olursa olsun bu süre içinde başvurarak kuponlarını vermeyenlerin hakları düşer.

BAŞKAN — Mütalâa var mı? Maddeyi kabul buyuranlar... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — İkinci madde gereğince ilgililerin verecekleri kuponlarla istihkaka esas olan belgeler 1771 sayılı kanunun 8 nci maddesinde yazılı tasfiye kurulu tarafından verildikleri tarihten başlayarak altı ay içinde incelenerek doğrulukları hakkında bir karar verilir. Bu süre Bakanlar Kurulu kararıyla altı ay daha uzatılabilir.

Tasfiye Kurulunca doğrulukları onanmayan sahte, taklit ve tahrif edilmiş veya iptal olunmuş veya iptali gerekmiş bulunan kuponlara iktisap şekli ve tarihleri ne olursa olsun ödeme yapılmaz. Bunların hâmilleri kendilerine devir ve temlik edene rücu hakları saklı olmak üzere hüsnü niyet iddiasında bulunamaz.

Bu kurulun kararları kesindir.

BAŞKAN — Mütalâa var mı? Maddeyi kabul buyuranlar... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Komisyona verilen kararın dilekçede gösterilen adrese bildirildiği tarihten, adresi gösterilmemiş ise ilân yoluyla tebliğat tarihinden başlayarak beş yıl içinde alınmayan paralar Devlete kalır.

BAŞKAN — Mütalâa var mı? Maddeyi kabul buyuranlar... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Bu kanunun yürürlüğe girmesinden başlayarak altı ay içinde 1331 sayılı kanunun 9 ncu maddesinde yazılı sebeplerden dolayı genel zamanaşımı süresinde istirdat ve tazminat dâvası açılabilir ve açılmış dâvalara devam olunur.

(Altı) ay geçtikten sonra her ne sebeple olursa olsun dâva açılmaz.

1. EZGÜ (Samsun) — Sayın arkadaşlarım; Büyük Meclisin tetkikine sunulan bu tasarrımın (7) nci maddesi Karma Komisyona 5 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Bu madde, 1771 numaralı kanunundan ziyade

esas itibarıyla 1331 numaralı kanunun 9 ncu maddesiyle ilgilidir.

Hatra kabilinden olarak 9 ncu maddenin mealinin arzedeğim; müteveffizler tarafından beyan edilen mal o miktarda olmadığı veya uhdelelerinde hiçbir mal bulunmadığı beş sene zarfında tahakkuk ettiği takdirde hükme hacet olmaksızın İşleri Bakanlığının işarı üzerine kayıtların iptal edileceği gösterilmektedir. Tasarrımın gerekçesinde bu (5) nci maddenin sevkini icabettiren esaslı sebep olarak mübadele, teffiz ve tahsis işlerine nihayet vermek olduğu eihetle 1331 sayılı kanunun meriyeti tarihi olan 1928 tarihindenberi uzanıp gelen ve bir taraftan mahkeme ve dairelerin işgal ve diğer taraftan da teffiz edilen malların mükteşep bir hak halini almaya mâni olan ihtilâflara nihayet vermek olduğu halde Hükümetin teklif ettiği (7) nci maddede mutlak olarak ve zaman aşımı olup olmadığı nazara alınmıyarak kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay zarfında, bu dâvaların mesmu olacağını göstermekle hukuk prensiplerine muhalif zamanaşımına münzam bir müddet kabul edildiği anlaşılmaktadır. Şayan şükrandır ki; Karma Komisyon bunu nazara alarak herhalde bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren dâvanın istimar izin tâyin olunan altı ayın zamanaşımı süresi içinde olması şart kılınmakla 1771 No. kanunun neşrindeberi on seneden fazla müddet geçtiği eihetle zamanaşımına uğramış dâvalar bu maddenin daire şumulünden hariç bırakılmıştır. Ancak zamanaşımını cümlemizin malûmu olduğu vehile durduran veya kesen sebeplerden dolayı bugüne kadar zamanaşımına uğramamış olan dâvalar kastedildiği ve kanunun yürürlüğü tarihinden altı ay sonra genel zamanaşımı süresi geçmemiş olsa da dâva açılmayacağı anlaşılmaktadır.

Ancak Karma Komisyon bu maddeyi değiştirdiği sırada raporunda ayrıca gerekçe göstermemiştir. Yalnız (7) nci maddenin (5) nci madde olarak numarası değiştirildiği beyanıyla iktifa edilmiştir. Bu kanunun uygulanmasında tereddüde ve içtihat ihtilâflarına mahal kalmamak ve zamanaşımına uğramış olan dâvaların yersiz ikamesine meydan verilmemek için bu eihetin sözcü sayın arkadaşım tarafından izah edilmesini rica ederim. (Çok doğru sesleri).

İkinci eihet efendim, Hükümetin vermiş olduğu tasarıda: (9) ncu maddede yazılı sebeplere müsteniden açılacak dâvaların istirdat veya tazminat dâvası, olduğu gösterilmişken Karma Komisyonunun kabul ettiği maddede yalnız istirdat dâvası zikredilmiştir. Halbuki bu yalnız istirdat şeklinde olmayıp bazan tazminat dâvasına da münkalip olabilir. Meselâ mübadele taahhütnamesinde beyan ettiği o mal o miktarda olmadığı takdirde farkı bir kanunu mahsusla, nakden istifade edileceği ve kezalik bir ayın dâvasında hasım zilyed olacağı hakkındaki kaide, mevzu-

atmıza nazaran mutlak tatbik edilmeyip tapu sicilindeki kayda hüsnü niyetle istinat ederek mülkiyet iktisap eden kimsenin iktisabı müteber olmakla mütefevvizlerden mal alanların hüsnüniyeti sabit olince gayrimenkul istirdat olunamayacağı ve mübadil hakkındaki dâva, tazminata münkalip olaacağı cihetle mütefevvizin haksız olarak aldığı bir malı başkasına satmasından dolayı Hazinesin zararını tazmin etmesi lâzımgelir. sarahatına nazaran tazminat dâvaları bu maddenin şümülünden hariç kalır, aynı sebeplerden hâdis olan bu dâvaların ayrı ayrı hükümlere tâbi olmaması için tazminat kelimesinin de bu maddeye ilâvesini rica ediyorum.

I. H. ÜLKEMEN (İstanbul) — Muhterem arkadaşlarımız; sayın İhsan Ezgü'nün kemli salâhiyetle izah buyurduğu gibi, bu maddenin Karma Komisyoada almış olduğu şekil filhakkı 1331 sayılı kanunun dokuzuncu maddesindeki hükme istinaden açılmış olan dâvalarda umumî zaman aşımı hükümlerinin bertaraf olmadığını yani genel zaman aşımı süresi içinde istihkaklı oldukları belli olanlar hakkında açılacak olan dâvaların daima kabili tatbik ve ikame olduğunu tedvin etmek maksadıyla konulmuştur. Buradaki metin Kanunu Medenide mevcut olan on senelik müruruzaman henüz dolmamış ise bu kanun yürürlüğe girdikten sonra ancak altı ay içinde dâva açılmasını sağlayacaktır ve altı ay geçtikten sonra zaman aşımı süresi dolmamış olsa bile artık bu dâvaların kabili istima olmadığını belirtmek için konulmuştur. Burada genel zaman aşımı süresinde istirdat dâvası açılabilir diye bir kayıt vardır. Sayın arkadaşlarımız buna bir de tazminat kelimesinin eklenmesini istiyorlar. Bu noktada komisyon kendileriyle beraberdir. Fılvaki mübadil bonolarıyla tefevvüz edilmiş olan malların tapuya tescilinden sonra üçüncü bir şahsın eline geçmesi ve o şahsın bu malı hüsnüniyetle tasarruf etmesi dolayısıyla şahsın elinden bunu istirdada mevzuatı konunuyemiz müsait değildir. Bu takdirde dâva hakkı kendilerinin de buyurdukları gibi, tazminata inkılâp edecektir. Binaenaleyh burada genel zaman aşımı süresi içerisinde istirdat ve tazminat dâvası açılabilir denilmesine yani tazminat kelimesinin ilâvesine encümen de muvafakat etmektedir.

R. VARDAR (Zonguldak) — Arkadaşlar; bu kanun, bütün bu işlerin tasfiyesi, maneza edilmesi esası üzerine getirilmiş iken, bu madde ile yeniden bir çığır açılarak bilünüm mübadillere verilmiş olan şeylerin esasını baştan aşağı yeniden tetkikine Maliye salâhiyettar kılmıyor. Bu salâhiyetle, ister adam tapusunu alsın veya almasın, müruruzamana uğramış bulunsun veya bulunmasın, bunların mecmuunu alıp yeniden tetkik edecekler ve bu işleri altı ay içinde bitirecekler.

Bu, o demektir ki, ey Maliye memurları, kar-

şınızda bulduğunuz bütün mübadilleri istediğiniz kadar izaç edebilirsiniz. Halbuki 1771 numaralı kanunun esasını buraya getiren o zamanın Dahiliye Vekili demişti ki, efendiler şimdiye kadar bu kanunla 500.000 vatandaşı dışarıdan içeriye getirdik. Bu getirişle maksadımız hâsıl oldu. Mübadillere mal verdik. Bu verilen mallar üzerinde birçok dedikodular vardır. Bunu nihayete erdirmek, herkesin malına sahip olabilip olmayacağına kendilerine anlatmış olmak için, son muamele olarak bu kanunu size getiriyorum. Bunun için şu kadar zaman bırakmışızdır. Altı ay içinde ne gibi bir itirazları varsa dosyalarını açacaklar ve bunu bozabilecekler ve yeniden tetkikine girişebileceklerdir. Amma bu müddet dolduktan sonra bunu bir daha tetkik edemeyeceklerdir. Bu tasarı Karma Kararışık Komisyonla tetkik edilirken (Gülüşmeler) yanlış söyledim; Karma Komisyonunda tetkik edilirken bendeniz orada bir sual sordum. Bendenize verdikleri cevaba nazaran, bunların mecmuunun tetkikine kendilerini salâhiyettar görüyorlar. E, pekâlâ kendileri bu 1771 numaralı kanunda verilmiş olan müruruzaman salâhiyetini bir defa teavüz ettirmişlerdir.

İkinci defa olmak üzere umumî hukuku temin eden Medeni Kanundaki zaman aşımını da teavüz ettirmiş oldukları halde nasıl olur da o malların yeniden tetkikine girişebilirler, buna dair kanun yapılabilir. O halde şimdi bu bitiyor. Bundan sonra herhangi birinin aklına yeniden birşey gelecek, daha altı ay zarfında bir kere daha tetkik etmek üzere böyle birşey teklif edilecek ve bu bir teklifi kanunidir diye ortaya gelecek. Demek ki, tâbekiyamet bu mesele bitmiyecek. Karma Komisyonunda sordum, bu zaman aşımı ne kadar uzayabilir? Elli sene kadar dediler. İnsaf edelim. Mübadillerin birçoğu ölmüştür, veresi kalmıştır, bunlar da ne muamele bilirler, ne de işin esasını. Şimdi bahusus şu zamanın ineclğine göre alakalı memurların elini bu zavallı vereseleri düşürmekten doğacak fenahlıkları da gözönüne alalım. 1771 sayılı kanunun vermiş olduğu salâhiyetin yeniden uyandırılması lüzum yoktur. Bonolar için yapılmış olan bu kanun bonolarla alâkası olanlar içindir. Yoksa eskiden muamele tetfiziyesi yapılmış, tapusu alınmış, içine bir çok sermayeler eklenerek bahçeleri, toprakları işlenmiş, binaları tamir edilmişse bunların yeniden ele alınması, incelenmesi doğru birşey değildir. Binaenaleyh bu kısım bu kanundan ayrılması icap eder. (Bravo sesleri, alkışlar).

BÜTÇE KOMİSYONU Adma I. H. ÜLKEMEN (İstanbul) — Muhterem arkadaşlar; Sayın arkadaşımızın ifade buyurdukları vaziyetin bu madde olmadığını zannediyorum. Bir kere Bütçe Komisyonunda mevzu bahis olan ve tetkika tâbi tutulacağı söylenen belgeler, bu tasarrmı birinci maddesi ile % 15 olarak tesbit edilmiş olan ödenme muamelesinden faydalanacak ku-

ponlardır. Şimdi kabul buyurduğunuz ikinci madde gereğince bu tasarı kanunluk kesbettikten sonra elinde kuponu olanlar bunun mukabilinde % 15 tediye edilmek için vesikalarmı ve kuponlarını (Alındı) karşılığında Maliyeye verecek ve bu kuponlar tetkike tâbi tutulacaktır. Bunun sebebi bu kuponların içerisine birtakım tahrif edilmişler ve taklit edilmişler de karışmıştır. Bu suretle gerek sahteli olanlar, gerek tahrifli ve gerekse istihkakı olmadığı halde alınmış olması sebepleriyle bu kuponlara ödeme yapılması gerekmeyeceği takdirde ödenme yapılmıyacaktır, mevzuubahis olan tetkik budur.

Beşinci maddedeki hükme gelince demin Sayın İhsan Ezgü arkadaşımızın da izah buyurduğu gibi burada mevzuubahis olan Kanunu Medeni de mevcut olan on senelik zaman aşımının uzatılması doğrudur. Bu hükümle hiç bir zaman mübadillere verilmiş olan emvali saireyi tetkika tâbi tutarak onların aldığı malları istirdat edecek değildir. Mevzuubahis olan şudur: Kanunu Medenide yazılı olan umumî müruz zaman müddeti dolmadan veya dolupta kanuni sebepler dolayısıyla kesilmiş olan teffiz işlemlerinde tahsisin kanun hilâfına olduğu sabit olursa bunlar hakkında bir istirdat veya tazminat dâvası açmak salâhiyetinden ibarettir.

H. ÇARIKLI (Balıkesir) — Öyle şey olmaz.

İ. H. ÜLKEMEN (Devamla) — Tekrar arz edeyim. 1331 sayılı kanun çıkmıştır. ve üzerinden 10 - 15 sene gibi bir zaman geçmiştir. Binaenaleyh, teffiz edilmiş olan mallar üzerinde 10 seneden fazla zaman geçmiş olanlar hakkında ne bir tetkik yapıya, ne de istirdat dâvası açmaya bu madde ile bir salâhiyet verilmiş olmayacaktır. Hükümetin salâhiyeti yalnız şuna münhasır olacaktır: Teffiz edildiği tarihten itibaren üzerinden zamanaşım müddeti dolmamış olanlar veya dolanlardan kesilmiş olanlar varsa ve bunlar üzerinde kanun hilâfına yapılmış bir teffiz muamelesi tebeyyün edecek olursa bunlar hakkında Hükümete bir istirdat dâvası açmak salâhiyetini vermekten ibarettir.

R. VARDAR (Zonguldak) — Hep bizi teyit ediyorsunuz?

H. ÇARIKLI (Balıkesir) — Arkadaşlar; Komisyon Sözcüsü Vardar arkadaşımızın sözünü teyit ediyor. Demek ki, zamanaşım olmamış olanlar için bütün teffiz muameleleri yeniden tetkik edilecektir. Bu doğru bir şey değildir. Rifat Vardar arkadaşımızın çok güzel izah buyurdıkları gibi bu o demektir ki, bütün mübadele muamelelerinin yüzde sekseni yeniden tetkika tâbi tutulacak ve memleketin mübadele işleri altüst olacaktır. Yine Rifat Vardar arkadaşımızın çok güzel buyurdıkları gibi hiçbir türlü suiistimallere yol açılacaktır.

R. VARDAR (Zonguldak) — Soyulacaklardır.

H. ÇARIKLI (Devamla) — Onun için takririmizin lütfen kabulünü rica ederiz. (Bravo sesleri, alkışlar).

S. YARGI (Kocaeli) — Efendim, Karma Komisyonunda bu mübadele bonolarının tasfiyesine ait olan iş görüşülürken bendeniz de maksattan ayrılarak, eski işleri yeniden meydana çıkarılmasını sağlayacak şekilde yeni birtakım müddetler ve saireler koyarak işin tavik edilmek istendiğini gördüm. Orada, hatıra gelen bazı noktaları söyledim. Şimdi söze olan mühterem İsmail Hakkı arkadaşımız o kadar yarıncı, yarıncı vaziyeti anlattı ki, hani dinliyenin ağlayacağı gelir (Gülüşmeler). Benim telâkkim böyle. Bendeniz öradaki mâruzatımı şimdi yüksek huzurunuzda tekrar ediyorum.

Biz mübadele işlerini ve teffiz işlerini iyi başaramadık (Malûm sesleri). Bunun için ilk defa vekillik teşekkül etti, sonra İskân Müdüriyeti Umumiyesi kuruldu, en sonra muhacirin meselesidir diye Sağlık Bakanlığına verildi. O zaman takip ettiğimiz usullerde çok haksız ve yersiz işlerin olduğunu kabul etmeliyiz. Birbirlerine inzalar yaptırarak bir belge ortaya çıkardılar, yerler aldılar, aldıkları kâğıdı burada gösterdiler, falan yerde gösterdiler, başka vilâyetlerde gösterdiler ve mütâaddit yerler aldılar.

Ben Karma Komisyonunda İsmail Hakkı arkadaşımıza hitap ederek encümen huzurunda arz ettim ki, bu yolsuzlukları yapan şahısların fenalığı kadar bu belgelerin ne olduğunu anlamadan kabul eden Hükümet memurlarına hiçbir mesuliyet gelmez mi, hareketlerinin fenalığı aranmaz mı? (Bravo sesleri). Binaenaleyh iki taraflı iş. Eski arkadaşlarımız hatırlarlar ki, birtakım tefsir kararı ile mahkemelerde görülmekte olan bu dâvalar tamamıyla idari bir vaziyete ifrağ edildi, alındı ve o zamanın Dahiliye Vekilliklerinde bulunan, bu işlerle alâkalı olanlar, bu meseleyi artık unutmak gerekir, bunu kapatalım, başaramadık, başarılan bir iş değildir. Meseleğin uzatılmasından istihsal edilecek fayda ile, zuhur edecek zarar birbiriyle karşılaştırılırsa zararın mahzuru daha çoktur, bunlar biranevvel unutulsun diye hususi izahlarla Mecliste böyle söylediler.

Şimdi rica ederim; beş senelik müddetle umumî hükümlere aykırı olarak idari tahkikatla tapu sicillerinin değiştirilmesi hakkında salâhiyet almak bir kanun yapıldı. Bugün nüfus kaydı, tapu sicilli hususatı mahkeme hükmü olmadıkça hiçbir suretle değiştirilmemesi lâzımgelmektedir. Ana hükümlerimiz böyle olduğu halde bu iş üzerindeki hususiyet böyle bir kanun kabul etmemizi icabettirdi ve böyle bir kanunla da ne demek istendi? Hükümet, ben idâreten lâzımgelen tahkikatı yapacağım ve bu hususta meydana gelen bütün fenalıkların önüne geçerek vaziyeti tesbit edecek

ğim ve mahkemelehi de uğraştırmaksızın, uzun boylu vakit geçirmeksizin tahkikatın neticesinde idari bir işarla tapu sicillerinde değişiklikler yapılmasında salâhiyet iktisap ediyorum dedi. Bunu da başardı ise ne âlâ, başaramadı ise başka bir şeyler ararız.

Şimdi genel hükümler nazara alınmıyacak mı? (Genel hükümlere bakacak olursanız zamanaşımı işin içine girmiştir.

R. YARDAR (Zonguldak) — Bravo.

S. YARGI (Devamla) — Bendeniz, yapılan muamele tamamen doğru cereyan etmiş diye iddia edemem, bunu kimse de iddia edemez. Hiçbir insaf sahibi ve işte hakkaniyet yapan hiçbir kimse bu meselelerde işin tamamen yolunda gittiğini söyleyemez. Amma yolsuzluk meydana çıkarılacaktır diye yeni yeni bir takım tezvirlere vesaireye meydan verilecektir. Bunların içerisinden derhal minareyi galan kılıfını hazırlar kabilinden adamlar yine kendilerine yol bulurlar. Fakat bir takım adamlar şu ve bu sebeplerle mahkemeleri sürünecektir. Eski tâbiri ile devayülü eyadı olmuştur, eller değişmiştir, şu ve bu olmuştur.

Şu halde bunun üzerine bir perde çekmekle temin edeceğimiz menfaat çoktur.

K. TURAN (Isparta) — Elde olanları ne yapacağız? Af mı edelim?

S. YARGI (Devamla) — Nedir elde olan? Bunların hepsi vaziyetin tetkikinde kendini gösterir. Herhalde hiçbir fayda ihvan edecek vaziyet yoktur. Mübâdil bonolarının halen ödenmesine ve tasfiyesine taallük olan bu tasarı içerisinde eski vaziyetler, yeni kıvılcıklar meydana getirmek, güya bununla bir hakka vâsıl olunabilir kanaati samimi olabilir. Amma tecrübelerden istifade ederek kezalik eski hususî kanunlar ve umumî hükümler nazara alınmırsa, buraya şu kadar müddet zarfında yeniden dâva açmak hakkını koymak vesaire gibi sebeplerle yapılacak muamele herhalde zarardan başka birşey değildir.

Orada arzettiğim kanaati yüksek huzurumuzda da tekrar ettim, benden evvel söz söyleyen arkadaşların ve bilhassa nalâhiyeti itibariyle çok yüksek olan Yargıtayın eski Başkanı İhsan Ezgü arkadaşımızın noktayı nazarları bu meselede çok muvafıktır. Meselenin o şekilde karara iktirarı halinde iyi bir iş yapılmış olur. (Alkışlar).

C. TÜZEL (Kayseri) — Arkadaşlar, Karma Komisyona bendeniz de dâhildim. Beşinci maddeye bendeniz de reyimi verdim. Müsaade ederseniz bu beşinci maddenin tanzimine hâkim olan fikir ve mülâhaza üzerinde ki noktaî nazarı arz edeyim:

Sayın arkadaşımız İhsan Ezgün'ün de açıkladıkları gibi 1331 sayılı mübadele ve teffiz işlerinin tasfiyesi hakkındaki kanunda istihkakları olmadığı halde mal tefevvüz eden veya istihkakından fazla mal almış olan kimseler hakkında istihkakları olmadığı veya istihkakından fazla mal aldığı beş sene içinde tebeyyün ederse bu kabil kimselerin tefevvüz etmiş oldukları bu gibi mallar

Dahiliye Vekâletinin emriyle istirdat edilecektir. Bu kanunda beş senelik bir müddet konulmuştur. Bu kanunun dokuzuncu maddesi diyor ki, beş sene zarfında bir kimsenin istihkakı olmadığı halde veya istihkakından fazla mal tefevvüz ettiği anlaşılırsa İçişleri Bakanlığı emriyle bu mallar kendilerinden istirdat edilir. Tatbikatta bu beş senelik müddetin umumî zaman aşımına dair olan hükümler üzerinde bir tadil yapıp yapmadığı meselesi ihtilâfı mucip olmuştur. ; Yani dokuzuncu madde hükmüne göre hiçbir tapu kaydı hâkinin izni olmaksızın iptal edilemezken burada doğrudan doğruya İçişleri Bakanlığının emriyle tapuya iptal mümkündür. Bu sadece idari bir salâhiyet midir, yoksa Kanunu Medenininki hakkı olmadığı halde bir malı uhdesine geçirmiş olan kimseye karşı 10 sene içinde dâva açabileceği hakkında mevcut olan hükme mugayir olarak umumî zaman aşımını bu madde tadil etmiş midir? Tatbikatta muhtelif anlayışlar olduğu, bazı mahkemelere bu kanunla beş senelik bir müddet kabul edilmiş ve bu beş senenin nihayetinde artık bunların tapularının iptal edilemeyeceği ve umumî hükümler dairesinde mahkemeye gidileceğine dair maddede sarâhat olmadığı için artık İdarenin, Hükümetin bu mütefevvizler aleyhine dâva açamayacağı iktihad edilmiş olduğu görülmüştür. Hatta bu iştihadı tasvib eden Temyiz kararları da vardır. Buna karşı olarak beş senelik müddetin sadece tapuya raptedilmiş olan gayrimenkûllerin tapularının iptali için idareye verilmiş bir salâhiyet olduğu yoksa esasta ana kanunun, Kanunu Medenininki hükümlerine göre muhrik bir sebep yokken hak sahibinin genel zaman aşımı içerisinde yani on sene içerisinde o şahıs aleyhine dâva hakkını selbetmiş olduğu hakkında bir iktihad hasıl olmuştur. Bu iktihad hakkında da yine Temyize tasdik edilmiş kararlar vardır. Burada iki anlayış vardır. Mahkemeî Temyiz de bu iş tevhidî iktihada henüz gitmemiştir. Bunun içindir ki, bundan evvelki Mecliste bir tefsir talebi mevzubahis olmuş fakat bu tefsir talebi neticelendirilmemiştir. Hükümet büyük meclise gönderdiği bu tefsir teskeresinde, tatbikatın ihtilâflı olduğu, bazı mahkemelere beş senelik müddet iskâtî müddet telâkki edilerek dâva açılmayacağı, buna mukabil bazı mahkemelere, bu beş senelik müddetin Dahiliye Vekâletine tapuların iptali için verilmiş bir salâhiyet olduğu, yoksa bu müddet geçtikten sonra dahi, hakkı olmadan birkimse mal alacak olursa genel zaman aşımı içinde idarenin mahkemeye müraعاتla tapuların iptalini istemek hakkının mahfuz olduğunu kabul etmiş, bu iki cihetin hangisinin doğru olduğu hakkında Meclisten tefsir istenmiştir.

Fakat bu tefsir talebi bugün kadük olmuştur. Bugün bu işlerin tasfiyesi münasebetiyle Karma Komisyan Hükümetin de getirmiş olduğu

teklifi gözönünde bulundurarak hakikaten buradaki 5 senelik müddetin sadece hâkimin hükmüne muhtaç olmaksızın idareten Dahiliye Vekâletinin emriyle tapuları iptal için verilmiş olan bir müddet olduğunu, yoksa Kanunu Medeni'nin ana hükümleriyle kabul edilen zaman aşımı müddetini kısaltmak ve bunu tadil etmek olmadığını kabul ettikten sonradır ki, bu maddeyi bu şekilde tanzim etmiştir. Eğer biz burada 1331 numaralı kanundaki 5 senelik müddeti bir sukutu hak müddeti olarak kabul edecek olursak bununla aektâ bir takım sahtekârlıkları, süistimalleri himâyeye etmiş oluruz.

I. H. ÜLKEMEN (İstanbul) — Bravo.

C. TÜZEL (Devamla) — Vardar arkadaşımızla mutabık olduğumuz nokta şudur: Nitekim İhsan Ezgü arkadaşımız bu eiheti açıkça belirttiler ve buyurdular ki, Hükümetten gelen tasarıda bunun zaman aşımı içinde açılacağı açıklanmamış olduğu halde Karma Komisyonun tanzim ettiği maddede genel zaman aşımı süresinde istirdat dâvasının açılacağı tasrih edilmiştir. Yalnız 6 aylık bir müddet iltibasa mahal verebilir. Bu altı aylık müddet genel zaman aşımını munzam bir müddet değildir. Eğer zaman aşımını kesen, durdurucu sebepler yoksa, genel zaman aşımı tahakkuk etmişse, genel zaman aşımı müddetinde dâva ikame edilmemişse altı ay zarfında bir daha dâva açılmaz. İhsan Ezgü arkadaşımızın açıkladığı ve komisyonun da mutabık kaldıkları nokta budur. Yoksa 1331 numaralı kanunla kabul edilmiş olan beş senelik müddet iskati bir müddettir. Bu müddet geçtikten sonra Kanunu Medenide kabul ettiğimiz 10 senelik bir müddet dolmamış ve vevki mütefevvinin sui niyeti ve hilekârlığı anlaşılmış olsa dahi dâva açılmaz ve bu mallar millet namına kendilerine bağlanırm demek değildir. (Doğru sesleri)

Burada nazarı dikkate alacak nokta şudur: Genel zaman aşımı içinde istirdat ve tazminat dâvaları açılabilir. Bu kanunun meriyete girmesinden altı ay geçtikten sonra vevki zaman aşımını geçmese dahi artık dâva açılmaz. Sui niyet halinde ise Medeni Kanunun kabul ettiği genel zaman aşımı içinde dâva açılabilir.

Binaenaleyh maddenin ruhu bu olduğuna göre maddenin çıkarılması değil bu açıklama dairede ayenen kabulü lâzımdır. (Bravo sesleri)

BÂŞKAN — Önergeyi okutuyorum.

Yüksk Başkanlığa

Sözle arzettiğim sebepler dolayısıyla beşinci maddenin bu tasarıdan çıkarılmasını teklif ederim.

Zonguldak Milletvekili
R. Vardar

(Kabul sesleri, red sesleri).

BÂŞKAN — Önergeyi nazarı takdirinize

sunuyorum. Nazarı itibara alanlar... Almayanlar... Nazarı itibara almamıştır

Maddeyi yüksek tasvibinize sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde — 6

1. 1771E sayılı kanunla mübadil kuponlarının tasfiyesine karşılık tutulmuş olan gayrimenkullerin mülkiyeti ile bunların kira bedellerinden ve borçlandırmalardan doğan alacaklar ve Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasındaki mübadil câri hesabının bir buçuk milyon liradan fazla Devlete geçer.

Mübadil câri hesabının bir buçuk milyon lira-sı, Ankara'da bir verem hastanesi yapılmasına tahsis olunur.

2. Mübadil Rumlardan alacaklı olanların Devlete geçen bu gayrimenkullerden alacaklarını istifa edebilmeleri bu alacağın;

A) Mübadele sözleşmesinin imzası tarihi olan 30 Aralık 1923 tarihinden önce vefacen ferâğ edilmiş veya özel kanun gereğince teminat gösterilmiş bir gayrimenkul ile temin edilmiş olmasına;

B) O tarihten önce dâva açılmış olmak şartıyla sonradan kesinleşmiş bir ilâma veya yine o tarihten önce kendiliğinden tanzim kılınan noter senedine dayanmış bulunmasına bağlıdır.

Bu alacaklardan (A) fıkrasında yazılı olanlar gayrimenkullerin satış bedellerinden ve (B) fıkrasındaki alacaklarla (A) fıkrasında yazılı olanların teminat bedelinden karşılanmayan bakiyeleri borçlu mübadil rumun Türkiye'de bıraktığı diğer gayrimenkullerin bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki vergi kıymetleriyle mukayyet olmak şartıyla Hazinece ödenir.

Yukarıda yazılı hükümlerden faydalanabilmek için alacaklıların, bu kanunun yürürlüğü tarihinden altı ay içinde belgelerini bir dilekçe ile buldukları yerin en büyük memmuru almadı karşılığında vermeleri gerektir.

Bu kanunun yürürlüğünden beş yıl içinde alınmayan paralar Devlete kalır.

3. 2 nci fıkrada yazılı şartlar dışında kalan alacaklar için, borçlu mübadil rumun 791 sayılı kanunun 3 ncu maddesinde yazılı câri hesabındaki paraya veya bıraktığı menkul mallara başvurma hakkı saklıdır.

Câri hesabın veya menkul malların karşılamadığı alacaklardan Hazine sorunlu değildir.

BÜTÇE KOMİSYONU ADINA I. H. ÜLKEMEN (İstanbul) — Efendim; burada ikinci bendin (A) fıkrasında; «Mübadil sözleşmesinin imza tarihi 30 Aralık 1923» deniyor. Bu, «30 Ocak 1923» olacaktır.

BÂŞKAN — Maddeyi bu tashihle oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 7. — 6 nci madde gereğince Dev-

İste geçen paralar bir taraftan gelir bütçesine gelir, diğer taraftan ilgili bütçe yılının Genel Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin (Devlet borçları) bütçesinde (Mübadil işleri giderleri) adıyla açılacak özel bölüme ödenek kaydedilir.

Bu tertiplerden gereğine göre alınacak memur ve hizmetliler kadroları Bakanlar Kurulunca onanır.

BAŞKAN — Söz var mı? Maddeyi oyunuzaya sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 8. — 488, 791, 1331, 1771 sayılı kanunlar kaldırılmıştır.

Aneak 1771 sayılı kanunun 8 nci maddesinde yazılı komisyon bu kanunun kendisine verdiği görevleri bitirinceye kadar devam eder.

BAŞKAN — Mütalâa var mı? Maddeyi kabul buyuranlar... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE — 1945 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı kısmında (Ankara'da yaptırılacak Verem hastanesi her türlü yapı ve tesis giderleri) adı ile açılan 646 B işaretli bölüme bir buçuk milyon lira olağanüstü ödenek konulmuştur. Bu ödeneğin harcama şekli Bakanlar Kurulunca belli edilir.

BAŞKAN — Mütalâa var mı? Maddeyi kabul buyuranlar... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Bu kanun yayım tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Maddeyi kabul buyuranlar... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Maddeyi kabul buyuranlar... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarımın tümünü açık oya sunuyorum.

3. — *Ordu İç Hizmet Kanununun 3387 sayılı kanunla değişen 2 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu raporu (1/457) [1]*

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI Gİ. A. R. AR-TUNKAL (Manisa) — Sayın arkadaşlarım; Ordu İç Hizmet Kanununun 3387 sayılı kanunla değişen ikinci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısının ivedilikle müzakeresini arz ve istirham ederim.

BAŞKAN — Bakanın bu teklifini yüksek oyunuzaya sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarımın tümü hakkında söz istiyen var mı? Maddelere geçilmesini oyunuzaya sunuyorum. Ka-

[1] 160 sayılı basmayazı tutanağın sonundadır.

bul edenler... Etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Ordu İç Hizmet Kanununun 3387 sayılı kanunla değişen 2 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun

MADDE 1. — Ordu İç Hizmet Kanununun 2 nci maddesini değiştiren 3387 sayılı kanunun birinci maddesi aşağıda yazıldığı gibi değiştirilmiştir:

Er : İhtivacları Devlet tarafından deruhte ve temin olunan rütbesiz askerlerdir.

Onbaşı, cavus, üstcavus, basecavus, basecedikli bu rütbeleri kazanmış askerlerdir. Onbasıdan maaşına erbas denir. Bunlardan özel kanunla ödevlerinden fazla hizmet kabul edenlere geçikli denilir.

Erat : Erden basecedikliye kadar olan askerlerdir.

Subay : Özel kanunlara göre orduya giren asteğmenden maresala kadar askerî rütbeyi kazanmış askerlerdir.

Orduda rütbe sırası aşağıda yazılıdır :

1. Onbaşı			
2. Cavus	}		
3. Üstcavus	}		
4. Basecavus	{	Erbaşlar	
5. Basecedikli	}		
6. Asteğmen	}		
7. Teğmen	}		
8. Üsteğmen	{	Assubaylar	
9. Yüzbaşı	}		
10. Binbaşı	}		
11. Yarbay	}	Üstsubaylar	
12. Albay	}		
13. Tuğgeneral	}	Tuğamiral	} Amiral
14. Tümgeneral	}	Tümamiral	
15. Korgeneral	}	Koramiral	
16. Orgeneral	}	Oramiral	
17. Mareşal	}	Büyükamiral	

Nasbından itibaren üç seneyi tamamlayan yüzbaşılığa kılmalı yüzbaşı ve kıdemli yüzbaşılığa üç seneyi tamamlayanlara önyüzbaşı denilir. Özel kanunlarla verilen kıdem zamlarıyla bu süreyi tamamlamak caizdir.

Askerî memur : Özel kanununa göre subaylara benzer ve özel bir silsile ve kıyafet taşıyan askerlerdir.

BAŞKAN — Maddeyi oyunuzaya sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun yayım tarihinden yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunu Millî Savunma Bakanı verir.

BASKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü ovunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Açık ova sunulan tasarıya oy vermeyen arkadaşlar varsa oylarını kullansınlar.

Oy toplamağa son verilmiştir.

Açık oyların sonucunu arz ediyorum:

Mücadele ve teffiz katı tasfiyesi ve intacı hakkındaki 1771 sayılı kanuna ek kanuna (238)

milletvekili oy vermiştir. Yeter sayısı vardır. İşlem tamamdır. Kanun (238) oyla kabul edilmiştir.

Efendim; çıkarılması gerekli işler tamamiyle bitmiş bulunuyor, elimizde acele iş kalmamıştır, sicaklar da arttı, tensip buyurursanız gelecek iğtimamızı bir Ağustos Çarşamba günü yapalım.

(Muvafık, muvafık sesleri).

Kamutavm tensibi veçhile bir Ağustos Çarşamba günü saat 15 te toplanılmak üzere bugünkü Birleşime son veriyorum.

Kapanma saati : 11,08

DÜZELTİS

84 neü tutanağın 85 neü sayfasının birinci sütununun altındaki not aşağıdaki şekilde olacaktır: [1] 168 sayılı basmayazı tutanağın sonundadır.

Mücadele ve teffiz işlerinin katı tasfiyesi ve intacı hakkında 1771 sayılı kanuna ek kanuna verilen oyların sonucu

(Kanun kabul edilmiştir.)

Üye sayısı	: 455
Oy verenler	: 238
Kabul edenler	: 238
Kabul etmeyenler	: 0
Çekinseler	: 0
Oya katılmayanlar	: 216
Boşlar	: 1

[Kabul edenler]

AFYON KARAHİSAR
İ. H. BALTACIOĞLU
M. CÖNENCİ
B. TÜRKER
AĞRI
H. BAYRAK
AMASYA
Z. TARIHAN
E. URAS
A. K. YİĞİTOĞLU
ANKARA
M. AKSOLEY
G. N. ANILMIŞ
B. BAYKAN

A. BAYTIN
H. O. BEKATA
R. BÖREKÇİ
A. ÇUBUKÇU
M. KAYAĞÖZ
H. N. MİHÇİOĞLU
M. ÖKMEZ
Z. YÖRÜK
ANTALYA
N. AKSOY
M. ÇANKAYA
H. T. DAĞLIOĞLU
Dr. C. FAHRAMAN
N. E. SUMER

Dr. C. TUNCA
AYDIN
N. GÖKTEPE
Dr. R. LEVENT
BALIKESİR
M. AKPINAR
H. ÇARIKLI
P. ETÇİOĞLU
H. KÜÇÜKLER
H. ONAT
I. H. UZUNCARSILI
BİLECİK
Dr. M. SUNER

BİNGÖL
F. F. DÜŞÜNSEL
BİTLİS
B. ÇAMA
BOLU
H. S. ADAI
Korg. A. ALPTOĞAN
H. C. CAMBEL
H. R. ÖYMEN
C. ÖZCAĞAR
Dr. Z. ÜLGEN
BURDUR
S. ENGİNERİ
M. SANLI

Dr. A. R. YEŞİLYURT
BURSA
A. DURU
A. M. ERHAN
M. F. GERÇEKER
Dr. R. GÜRAN
F. GÜVENDİREN
Dr. M. T. SİMER
Gl. N. TINAZ
ÇANAKKALE
R. BULAYIRLI
H. ERGENELİ
A. KAMÇIL
ÇANKIRI
Dr. A. ARKAN
M. A. RENDA
ÇORUH
A. R. EREM
M. M. KANSU
A. TÜZÜN
ÇORUM
H. AKDOĞAN
E. S. AKÇİL
E. ALPSAR
N. ATALAY
Dr. M. ÇANTEKİN
İ. EKER
DEMLİZ
Dr. H. BERKMAN
A. FCE
N. KÜÇÜK
E. A. TOKAD
DİYARBAKIR
R. BEKİR
Dr. İ. T. ÖNGÖREN
EDİRNE
M. F. AĞAOĞULLARI
F. BAĞKAN
E. DEMİRAY
M. N. GÜNDÜZALP
Dr. F. MEMİK
ELAZIĞ
H. KİTİÇLÜ
İ. YALÇIN
ERZİNCAN
A. FIRAT
A. S. İLTER
Ş. SÖKMENŞİTER
ERZURUM
Gl. P. DEMİRHAN

N. DUMLU
N. ELGÜN
M. H. GÖLE
Ş. KOÇAK
ESKİŞEHİR
Y. ABADAN
İ. ARUKAN
İ. U. AYKURD
İ. ÖZDAMAR
E. SAZAK
GAZİANTEP
Ö. A. AKSOY
B. KALELİ
M. ŞAHİN
GİRESUN
M. AKKAYA
İ. GÜRAK
İ. SABUNCU
A. SAYAR
A. ULUS
GÜMÜŞANE
E. S. TÖR
HAKKÂRİ
A. R. GÖKSİDAN
HATAY
Gl. E. DURUKAN
U. İLGAZ
H. SELÇUK
İCEL
Dr. M. BERKER
E. C. GÜVEN
Ş. TUGAY
İSPARTA
K. TURAN
İSTANBUL
Dr. G. ATAC
A. BAYINDIR
A. H. DENİZMEN
Dr. H. DİKER
Dr. Gl. N. İ. GÖZCÜ
Z. KARAMURSAL
S. A. ÖGEL
F. ÖYMEN
İ. H. ÜLKEMEN
A. R. TARHAN
İZMİR
Ş. ADALAN
B. ARIMAN
M. BİRSEL
E. ÇINAR

S. EPIKMEN
Ş. YUNUS
KARS
E. DEMİREL
C. DURSUNOĞLU
Gl. H. DURUDOĞAN
Ş. KARACAN
Dr. E. OKTAY
Z. ORHON
KASTAMONU
A. BİNKAYA
H. ÇELEN
Dr. F. ECEVİT
N. TAMAÇ
T. TAŞKIRAN
KAYSERİ
M. K. ŞATIR
M. TANER
C. TÜZEL
KIRKLARELİ
Z. AKIN
Ş. ÖDÜL
KIRŞEHİR
F. ÇOBANOĞLU
F. SELER
İ. TURAN
KOCAELİ
A. DİKMEN
S. PEK
İ. TOLON
S. YARGI
İ. S. YIĞIT
KONYA
V. BİLGİN
S. ÇEMRALI
A. H. DİKMEN
S. ERGUN
H. KARAGÜLLE
N. H. ONAT
KÜTAHYA
Dr. A. S. DELİLBAŞI
M. ERKMEN
H. PEKCAN
R. PEKER
MALATYA
E. BARKAN
M. ÖKER
Dr. C. ÖZELÇİ
M. Ş. ÖZPAZARBAŞI
H. SAĞIROĞLU

K. SAYIN
O. TANER
M. N. ZABCI
MANİSA
Korgl. A. R. ARTUN-
KAL
R. N. EDGÜER
İ. ERTEM
Ş. R. HATİPOĞLU
Y. ÖZEY
MARAŞ
A. H. TANPINAR
MARDİN
R. ERTEN
H. MENEMENCİOĞLU
Dr. A. URAS
L. ÜLKÜMEN
MUĞLA
C. KARAMUĞLA
MUŞ
K. KOTAN
NİĞDE
R. DOLUNAY
H. MENGİ
ORDU
Dr. V. DEMİR
Dr. Z. M. SEZER
H. SARIAN
H. YALMAN
M. YARIMBIYIK
RİZE
Dr. S. A. DİLEMRE
A. ZIRH
SAMSUN
Z. DURUKAN
S. ERBAY
İ. EZGÜ
N. FIRAT
N. ÖZTUZCU
M. A. YÖRÜKER
SEYHAN
Gl. N. ELDENİZ
Ş. İŞÇEN
SİRD
E. KILIÇCIOĞLU
B. TÜRKAY
SİNOB
C. ATAY
Dr. B. KÖKDEMİR

H. ORUCOĞLU

SİVAS

M. Ş. BLEDA
Gl. F. ERBUĞ
E. DİZDAR
Ş. GÜNALTAY
H. IŞIK
K. KİTAPÇI
R. Ş. SİRER
A. YURDAKUL

TEKİRDAĞ

R. APAK

E. ATAÇ

F. ÖZTRAK
E. PEKEL
N. TRAK

TOKAD

S. ÇELİKKOL
M. DEVELİ
R. ERİŞKEN
C. KOVALI

TRABZON

S. ABANOZOĞLU

M. AYDIN

F. A. BARUTCU
D. EYİBOĞLU
T. GÖKSEL
L. YAVUZ

TUNCELİ

N. S. SILAN
H. ÜÇÖZ

URFA

K. BERKER
R. SOYER
E. TEKELİ

YOZGAD

M. ALLIOĞLU
Z. ARKANT
S. İÇÖZ
Y. D. KARSLIOĞLU
S. KORKMAZ
A. SUNGUR
ZONGULDAK
Dr. R. BARKIN
A. R. İNCEALEM-
DAROĞLU
Y. Z. ÖZENÇİ
Ş. TANSAN

*[Oya katılmıyanlar]***AFYON KARAHİSAR**

H. ÇERÇEL
A. ÇETİNKAYA (İ.)
Dr. A. İL SELGİL
A. TAŞKAPILI
S. YURDKORU
AĞRI
R. R. PASİN
H. TUGAÇ
AMASYA
N. AKTİN (İ.)
ANKARA
F. R. ATAY (İ.)
F. DALDAL
M. ERİŞ
İ. İNÖNÜ (Cumhur-
başkanı)

ANTALYA

T. SÖKMEN (İ.)
AYDIN
Dr. H. ALATAŞ
Gl. R. ALPMAN
Dr. M. GERMEN (Baş-
kanvekili)
A. S. LEVEND
A. MENDERES
BALIKESİR
O. N. BURCU
M. DEMİR (İ.)
H. KARAN
S. ÖRGEEVREN
Gl. K. ÖZALP
F. TIRITOĞLU
Y. S. UZAY

BİLECİK

M. Ş. ESENDAL
K. GÜLEK
K. SUN

BİNGÖL

T. BANGUOĞLU

BİTLİS

M. ERTAN

BOLU

C. S. SİREN

BURSA

A. AKGÜÇ
Gl. A. ATLI
R. CANİTEZ (Başkan-
vekili)
Dr. S. KONUK (Bakan)
M. B. PARS

ÇANAKKALE

S. T. ARSAL

S. BATTI

R. N. GÜNTEKİN

ÇANKIRI

B. BERKİN (İ.)

A. İNAN

T. ONAY

ÇORUH

A. US

ÇORUM

Dr. C. KAZANCIOĞLU

M. CAĞIL

DENİZLİ

F. ASAL
Y. BAŞKAYA
H. GÜNVER

Dr. B. UZ

DIYARBAKIR

O. OCAK
Gl. K. SEVÜKTEKİN
K. ŞEDELE
Ş. ULUĞ

ELAZIĞ

F. AĞRALI (İ.)
F. A. AYKAÇ
S. SAĞIROĞLU

ERZİNCAN

B. K. ÇAĞLAR
F. KALFAGİL
ERZURUM

A. AKYÜREK
S. ALTUĞ (İ.)
R. DİNÇ (İ.)
Gl. Z. SOYDEMİR

GAZİANTEP

Dr. M. A. AĞAKAY
C. S. BARLAS
Dr. M. CANBOLAT
Dr. A. MELEK (İ.)
Ş. ÖZDEMİR (İ.)

GİBESUN

Gl. İ. SÖKMEN (İ.)
N. OSTEN
F. YÜZATLI

GÜMÜŞANE

H. F. ATAÇ (İ.)
Ş. ERDOĞAN
R. GÜRELİ
C. SELEK

HATAY

A. Ş. DEVRİM
B. S. KUNT
A. TÜRKMEN (İ.)
İÇEL
T. C. BERİKER
R. KORALTAN (İ.)
H. S. TANRIÖVER
Gl. Ş. TÜRSAN

İSPARTA

K. AYDAR
M. KARAAĞAÇ
H. ÖZDAMAR
C. TÜZEMEN
İSTANBUL
C. E. ARSEVEN
Gl. R. BELE (İ.)
Dr. K. C. BERKSOY
S. CİMCOZ (İ.)

A. Ş. ESMER (İ.)
G. B. GÖKER (İ.)
İ. A. GÖVSA
F. HAMAL
Gl. K. KARABEKİR
H. KORTEK
V. SARIDAL
M. ÜSTÜNDAĞ
H. C. YALÇIN
İZMİR

C. BAYAR
Dr. H. H. CURA
R. KÖKEN
H. MENTEŞE
H. ONARAN

E. ORAN
Dr. K. ÖRS
Ş. SARACOĞLU (Baş-
bakan)
H. A. YÜCEL (Bakan)

KARS

F. KÖPRÜLÜ
E. ÖZOĞUZ
KASTAMONU
T. COŞKAN
H. ÇORUK (İ.)
Z. ORBAY (İ.)
R. SALTUĞ (İ.)

KAYSSERİ

F. BAYSAL
A. H. KALAÇ
R. ÖZSOY
Ö.TAŞÇIOĞLU
N. TOKER
S. H. ÜRGÜBLÜ (Ba-
kan)

KIRKLARELİ

Korgrl. K. DOĞAN
N. A. KANSU
Dr. F. UMay

KIRŞEHİR

Ş. TORGUT
KOCAELİ
S. ARTEL
Gl. M. BAKÜ (İ.)
N. ERİM
Dr. F. Ş. BÜRGE
R. FENMEN

KONYA

S. ARIKAN
M. A. BİNAL

Gl. A. F. CEBESOY
(Bakan)
F. GÖKMEN
Dr. S. IRMAK (Bakan)
K. OKAY

T. F. SILAY
A. R. TÜREL (Bakan)
Dr. O. Ş. ULUDAĞ
KÜTAHYA

B. ATALAY
H. BENLİ
S. KUTMAN (İ.)
A. TİRİDOĞLU
Ö. B. UŞAKLI (İ.)
V. UZGÖREN

MALATYA

N. BAYDAR
M. PEKTAŞ
T. TEMELLİ (İ.)

MANİSA

H. BAYUR
O. ERÇİN
Dr. S. E. KÂATÇILAR
K. KARAOSMAN
F. KURDOĞLU
H. SARHAN
F. USLU

MARAŞ

Dr. K. BAYİZİT
R. KAPLAN
H. R. TANKUT
A. YAĞCIOĞLU (İ.)

MARDİN

İ. F. ALPAYA (İ. Ü.)
Gl. S. DÜZGÖREN (Ö.)
E. ERGİN

MUĞLA

Orgl. İ. ÇALIŞLAR
H. KİTAPCI
F. O. MENTEŞEOĞLU
(İ.)

MUŞ

H. KILICOĞLU (İ.)
NİĞDE
A. G. BODRURLU (İ.)

F. SOYLU (İ.)
Dr. R. F. TALAY
H. TEPEYRAN (İ.)
H. ULUSOY

ORDU

Ş. AKYAZI
İ. ÇAMAŞ (İ.)
S. S. TARCAN
RİZE
T. B. BALTA
H. C. BELÜL (İ.)
K. KAMU
F. SIRMEN (Bakan)

SAMSUN

C. BİLSEL (İ.)
H. ÇAKIR
Amiral F. ENGİN (İ.)

SEYHAN

D. ARIKOĞLU
S. ÇAM (İ.)
K. ÇELİK
C. ORAL
Dr. K. SATIR
H. URAN (Bakan)
A. M. YEGENA
SİİRT
A. R. ESEN
S. TUNCAY

SİNOB

C. K. İNCEDAYI
İ. H. SEVÜK (İ.)
SİVAS

A. ESENBEL
Amiral H. GÖKDALAY

N. SADAK
İ. M. UĞUR

TEKİRDAĞ

C. UYBADIN
TOKAD

H. N. KEŞMİR
G. PEKEL
N. POROY

R. A. SEVENGİL
TRABZON

M. S. ANAMUR
H. N. BOZTEPE (İ.)
S. DAY (Bakan)
R. KARADENİZ (Ba-
kan)

H. SAKA (Bakan)

URFA

H. S. COŞAR
A. K. TECER
S. K. YETKİN

VAN

İ. ARVAS
N. BERKER (İ.)
M. BOYA (İ.)

YOZGAD

C. ARAT
ZONGULDAK

Ş. DEVRİN (İ.)
E. ERİŞİRGİL
A. GÜREL
H. A. KUYUCAK (İ.)
R. VARDAR

S. Sayısı : 112 ye ek

Mübadele ve teffiz işlerinin katî tasfiyesi ve intacı hakkındaki 1771 sayılı kanuna ek kanun tasarısına dair Bütçe Komisyonu raporu (1/79)

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Bütçe Komisyonu

Esas No. 1/79

Karar No. 109

5 . VII . 1945

Yüksek Başkanlığa

Adalet, Bütçe ve Maliye Komisyonlarından kurulu Karma Komisyoneca hazırlanmış olan mübadele ve teffiz işlerinin katî tasfiyesi ve intacı hakkındaki 1771 sayılı kanuna ek kanun tasarısının görüşülmesi sırasında İstanbul Milletvekili Ziya Karamursal ve Maraş Milletvekili Rasih Kaplan taraflarından verilen önergeler Yüksek Kamutayca kabul edilmiş olmakla buna göre gereken değişiklikler yapılmak üzere tasarı ve önergeler Komisyonumuza verildiğinden Maliye Bakanlığınca temsilci hazır olduğu halde görüşüldü.

Komisyonumuz görüşmeleri sonucunda, Kamutaydaki konuşmalara, önerge sahipleri tarafından Kamutayda yapılmış olan açıklamalara ve Yüksek Kamutayın tecelli eden arzusuna göre, mübadil kuponlarına gerek evvelce yapılmış olan ödeme ve mahsupların gerekse bu kanunla yapılacak ödemelerin yüzde on beşi geçmemesi uygun olacağı, şu kadar ki, evvelce yapılmış ödeme ve mahsuplar bu miktardan fazla olduğu takdirde bunların geri alınması da bahis konusu olmayacağı neticesine varmıştır.

Kamutayca kabul edilen önergeler gereğince yapılacak ödemelerle artan paraların hayır işlerine ve fakir ve kimsesiz çocuklara ve hastane yapılmasına tahsis edilmesi lâzımgelmektedir. Ancak bu işlere tahsis olunacak para miktarının kesin olarak belli olması, kupon tediyelelerinin bitirilmesine, mübadil rumlardan alacak iddiasıyla Hazine aleyhine açılmış olan dâvaların neticelenmesine ve Hazinece ödenecek bir para varsa miktarının kesin olarak tebeyyün etmesine bağlıdır.

Bunların ise oldukça uzun bir zamanın geçmesini gerektireceği tabiidir. Hayır işlerine veya hastane yapılmasına tahsis edilecek paranın derhal kullanılmaması halinde bundan beklenen faydanın önemli surette azalacağını gözönüne alan Komisyonumuz bu miktarın şimdiden belli edilmesi mümkün olup olmayacağı konusu üzerinde durmuştur. Yapıtılan hesap sonunda mübadil câri hesabında mevcut para miktarıyla bu kanun gereğince yapılacak ödemeler ve dâvalar sonunda Hazine aleyhine hükmedilebilmesi muhtemel miktarlar ve diğer zaruri ve giderler nazara alındığı takdirde mevcut paradan takriben bir buçuk milyon lirasının hayır işlerine veya hastane yapılmasına derhal tahsisi mümkün olacağı anlaşıldığından, kesin tasfiye sonunu bekleyerek o zaman belli olacak miktarın hayır işlerine tahsisinden ise, şimdiden bir buçuk milyon liranın bu işe tahsis olunmasını maksada daha uygun bulmuştur.

Bu suretle taayyün eden bir buçuk milyon liranın hangi işe tahsisi memleket için en ziyade faydalı olacağı konusunu da esaslı surette inceleyen Komisyonumuz fakir ve kimsesiz çocuklar hakkında ne yapılacağına dair henüz kesinleşmiş bir karar olmadığını, halbuki son yıllarda verem hastalığının halkımız arasında çok yayıldığı ve şiddetli tahripler yaptığını ve mevcut sanatoryumların, hasta adedine göre çok az miktarda olmasından dolayı hastaların sıra beklemekte olduklarını ve yeni bir sanatoryum yaptırıldığı takdirde bunun fakir ve kimsesizlere de şefkat ku-

cağını açacağı tabii bulunduğunu itibara alarak, bu para ile bir verem sanatoryomu yaptırılmasını ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına ilgili uzmanlara yaptırılan incelemeler sonunda Ankara'nın Keçiören semtinin bu işe çok elverişliliği anlaşılaraq bunun için gereken pilânlarmın da hazırlanmış bulunduğunu göznünde tutarak sanatoryomun Devlet merkezimizde kurulması münasip olacağını kararlaştırmış.

Arzolunan bu mütalâalara göre, Karma Komisyon tasarısmın birinci ve altıncı maddelerinin değiştirilmesi ve tasarıya bir de geçici madde eklenmesi gerekli görüldüğünlen, hazırlanan maddeler ekli olarak sunulmuştur. 1945 bütçe yılının yedi aylık olması ve bunun bir ayının da geçmiş bulunması dolayısıyla verilecek bir buçuk milyon liralık ödeneğin bu süre içinde harcanamaması ihtimali hesaba katılarak, bu yüzden bir ödenek iptaline yer verilmemek üzere bu ödeneğin harcama şeklinin Bakanlar Kuruluna bı-

rakılması da yerinde görülmüş ve geçici maldoyo bunu sağlayacak bir hüküm konulmuştur.

Kamutayın onayına arzolanmak üzere yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkan V.
Kastamonu	Edirne
T. Coşkan	M. N. Gündüzalp
Bu Rapor Sözcüsü	Kâtip
Rize	İstanbul
T. B. Balta	F. Öymen
Aydm	Bitlis
Gl. R. Alpman	B. Osma
Diyarbakır	Eskişehir
R. Bekit	Y. Abadan
Hatay	İsparta
H. Selçuk	M. Karağaç
İstanbul	Samsun
H. Ülkmen	M. A. Yörüker
Urfa	R. A. Sevengil
E. Tekeli	Yozgad
	A. Sungur

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

MADDE 1. — 1771 sayılı ve 19 Mart 1931 tarihli kanun hükümleri uyarınca verilmiş olan tasfiye belgelerine bağlı birinci, ikinci ve üçüncü tertip kuponlar yüzde on beş nispetinde para ile ödenerek tasfiye edilir.

Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar yüzde on beş nispetinde veya daha fazla ödeme veya mahsup yapılmış olan kuponlar için başka ca ödeme yapılmaz, ödenen ve mahsup edilen kıssımlar geri alınmaz.

Madde — 6

1. 1771 sayılı kanunla mübadil kuponlarının tasfiyesine karşılık tutulmuş olan gayrimenküllerin mülkiyeti ile bunların kira bedellerinden ve borçlandırmalardan doğan alacaklar ve Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasındaki mübadil câri hesabının bir buçuk milyon liradan fazlası Devlete geçer.

Mübadil câri hesabının bir buçuk milyon lirası, Ankara'da bir verem sanatoryomu yapılmasına tahsis olunur.

2. Mübadil Rumlardan alacaklı olanların Devlete geçen bu gayrimenküllerden alacaklarını istifa edebilmeleri bu alacağın;

A) Mübadele sözleşmesinin imzası tarihi olan 30 aralık 1923 tarihinden önce vefaen ferağ edilmiş veya özel kanun gereğince teminat gösterilmiş bir gayrimenkül ile temin edilmiş olmasına;

B) O tarihten önce dâva açılmış olmak şartıyla sonradan kesinleşmiş bir ilâma veya yine o tarihten önce kendiliğinden tanzim kılınan noter

senesine dayanmış bulunmasına; bağlıdır.

Bu alacaklardan (A) fıkrasında yazılı olanlar gayrimenküllerin satış bedellerinden ve (B) fıkrasındaki alacaklarla (A) fıkrasında yazılı olanların teminat bedelinden karşılanamayan bakiye alacakları borçlu mübadil rumun Türkiye'de bıraktığı diğer gayrimenküllerin bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki vergi kıymetleriyle mukayyet olmak şartıyla Hazinece ödenir.

Yukarıda yazılı hükümlerden faydalanabilmek için alacakların, bu kanunun yürürlüğü tarihinden altı ay içinde belgelerini bir dilekçe ile buldukları yerin en büyük malmemuruna alması karşılığında vermeleri gerektir.

Bu kanunun yürürlüğünden beş yıl içinde alınmayan paralar Devlete kalır.

3. 2 nci fıkrada yazılı şartlar dışında kalan alacaklar için, borçlu mübadil rumun 791 sayılı kanunun 3 ncü maddesinde yazılı câri hesabındaki paraya veya bıraktığı menkul mallara başvurma hakkı mahfuzdur.

Câri hesabın veya menkûl malların karşılamadığı alacaklardan Hazine sorumlu değildir.

GEÇİCİ MADDE — 1945 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı kısmında (Ankara'da yaptırılacak Verem Sanatoryomu her türlü yapı ve tesis giderleri) adı ile açılan 646. B işaretli bölüme bir buçuk milyon lira olağanüstü ödenek konulmuştur. Bu ödeneğin harcama şekli Bakanlar Kurulunca belli edilir.

The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records. It states that records are essential for the proper management of an organization and for ensuring accountability. The text emphasizes that records should be kept up-to-date and accessible to all relevant personnel.

The second part of the document outlines the various methods used to collect and analyze data. It describes the process of gathering information through surveys, interviews, and observations. The text also discusses the importance of using statistical techniques to analyze the data and draw meaningful conclusions.

The third part of the document focuses on the role of communication in an organization. It highlights the need for clear and effective communication to ensure that all employees are informed and working towards the same goals. The text also discusses the importance of listening and understanding the needs and concerns of others.

The fourth part of the document discusses the importance of teamwork and collaboration. It states that working together is essential for achieving the organization's objectives. The text emphasizes the need for team members to support each other and share their knowledge and skills.

The fifth part of the document discusses the importance of leadership. It states that effective leaders are essential for guiding an organization towards success. The text describes the qualities and skills of good leaders and the ways in which they can inspire and motivate their team members.

The sixth part of the document discusses the importance of innovation and creativity. It states that these qualities are essential for developing new products and services and for staying ahead of the competition. The text emphasizes the need for organizations to encourage and support their employees' creative ideas.

The seventh part of the document discusses the importance of ethics and integrity. It states that these values are essential for building trust and credibility with customers and other stakeholders. The text emphasizes the need for organizations to act ethically and to be transparent in their operations.

The eighth part of the document discusses the importance of customer service. It states that providing excellent customer service is essential for retaining customers and for attracting new ones. The text emphasizes the need for organizations to listen to their customers and to respond to their needs and concerns.

The ninth part of the document discusses the importance of financial management. It states that managing the organization's finances effectively is essential for ensuring its long-term survival and success. The text emphasizes the need for organizations to monitor their financial performance and to make informed decisions about their investments and expenditures.

The tenth part of the document discusses the importance of human resources management. It states that managing the organization's workforce effectively is essential for ensuring that it has the right people in the right jobs. The text emphasizes the need for organizations to attract, develop, and retain their employees.

The eleventh part of the document discusses the importance of technology. It states that technology is essential for improving efficiency and productivity in an organization. The text emphasizes the need for organizations to invest in technology and to ensure that their employees are trained to use it effectively.

The twelfth part of the document discusses the importance of sustainability. It states that organizations have a responsibility to protect the environment and to promote social and economic sustainability. The text emphasizes the need for organizations to consider the long-term impact of their actions and to take steps to reduce their carbon footprint and to support their communities.

S. Sayısı : 160

Ordu İç Hizmet Kanununun 3387 sayılı kanunla değişen 2 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu raporu (1/457)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Umum Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 383 - 6/1408

25 . VI . 1945

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Ordu İç hizmet Kanununun 3387 sayılı kanunla değişen 2 nci maddesinin değiştirilmesine dair Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 21 . VI . 1945 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçesiyle birlikte sunulmuş olduğunu arz ederim.

Başbakan

Ş. Saraçoğlu

Gerekçe

Ordu Dâhili Hizmet Kanununun ikinci maddesini değiştiren 3387 sayılı kanunun birinci maddesinin son fıkrasında (hususî kanununa göre kıdemi ihraz eden yüzbaşılara önyüzbaşı ve tuğaya kumanda eden albaylara da tuğbay denilir) diye yazılıdır.

4600 sayılı kanunun üçüncü maddesinde ise yüzbaşılık üç dereceye ayrılmış olduğundan işbu kanunla telifi lâzımgelmıştır.

Ordu teşkilâtında tuğay komutanlığı Tuğgeneral olarak kabul edilmiş olduğundan albayların tuğay komutanlığına asil olarak tâyinine imkân kalmamış olması sebebiyle kanundaki (tuğaya kumanda eden albaylara tuğbay denilir) ibaresinin kaldırılması zarurî görülmüş ve bu sebeplerle işbu kanun tasarısı yapılmıştır.

Millî Savunma Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Millî Savunma Komisyonu

Esas No. 1/457

Karar No. 30

4 . VII . 1945

Yüksek Başkanlığa

Ordu İçişmet Kanununun 3387 sayılı kanunla değişen 2 ne maddesinin değiştirilmesine dair Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanıp Başbakanlığın 25 Haziran 1945 gün ve 6/1408 sayılı yazılarıyla Yüksek Başkanlığa sunulan ve Komisyonumuza havale buyurulan kanun tasarısı, Millî Savunma Bakanlığı temsilcisi hazır bulunduğu halde müzakere edildi.

Ordu İçişmet Kanununun 2 ne maddesini değiştiren 3387 sayılı kanunun birinci maddesinin son fıkrasında « özel kanuna göre kıdemi ihraz eden yüzbaşılara önyüzbaşı ve tugaya kumanda eden albaylara da tuğbay denilir » diye yazılmaktadır.

4600 sayılı kanunun 3 ne maddesinde ise yüzbaşılık üç dereceye ayrılmış ve ayrıca orduda tugay komutanlığı tuğgeneral olarak kabul edilmiş olduğundan Ordu İçişmet Kanununda da buna göre değişiklik yapmak zaruri görülmüş ve bu sebeple hazırlanan bu kanun tasarısı yerinde görülerek Komisyonumuzca oy birliğiyle kabul olunmuştur.

Kamutaya verilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulmuştur.

Millî Sa. Ko. Başkanı	Sözcü	Kâtip
Sinob	Ağrı	Konya
C. K. İncedayı	H. Tuğaç	V. Bilgin
Bolu	Bursa	Çankırı
A. Alptögan	A. Atlı	Dr. A. Arkan
Çorum	Diyarbakır	Erzurum
E. S. Akgöl	K. Sevüktekin	A. Akyürek

İmzada bulunmadı.

Erzurum	Gaziantep
Gl. Z. Soydemir	Dr. M. Canbolat
İmzada bulunmadı	İmzada bulunmadı.

Gümyüşane	Hatay	İsparta
Ş. Erdoğan	Gl. E. Durukan	C. Tüzemen
Kars	Kayseri	Kocaeli
H. Durudoğan	N. Toker	M. Bakı
Mardin	Tekirdağ	Siird
Dr. A. Uras	R. Apak	B. Türkay
Tokad		
S. Çelikkol		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

*Ordu İç Hizmet Kanununun 3387 sayılı kanunla
değişen 2 nci maddesinin değiştirilmesine dair
kanun tasarısı*

MADDE 1. — Ordu İç Hizmet Kanununun 2 nci maddesini değiştiren 3387 sayılı kanunun birinci maddesi aşağıda yazıldığı gibi değiştirilmiştir :

Er : İhtiyaçları Devlet tarafından deruhte ve temin olunan rütbesiz askerdir.

Onbaşı, çavuş, üstçavuş, başçavuş, başgedikli bu rütbeleri kazanmış askerlerdir. Onbaşından maadasına erbaş denir. Bunlardan özel kanunla ödevlerinden fazla hizmet kabul edenlere gedikli denilir.

Erat : Erden başgedikliye kadar olan askerlerdir.

Subay : Özel kanunlara göre orduya giren asteğmenden maraşala kadar askerî rütbeyi kazanmış askerlerdir.

Orduda rütbe sırası aşağıda yazılıdır :

1) Onbaşı	} Erbaşlar
2) Çavuş	
3) Üççavuş	
4) Başçavuş	} Assubaylar
5) Başgedikli	
6) Asteğmen	
7) Teğmen	
8) Üsteğmen	
9) Yüzbaşı	} Üstsubaylar
10) Binbaşı	
11) Yarbay	
12) Albay	

13) Tuğgeneral	} Generaller	Tuğamiral	} Amiraller
14) Tümgeneral		Tümamiral	
15) Korgeneral		Koramiral	
16) Orgeneral		Oramiral	
17) Mareşal		Büyükamiral	

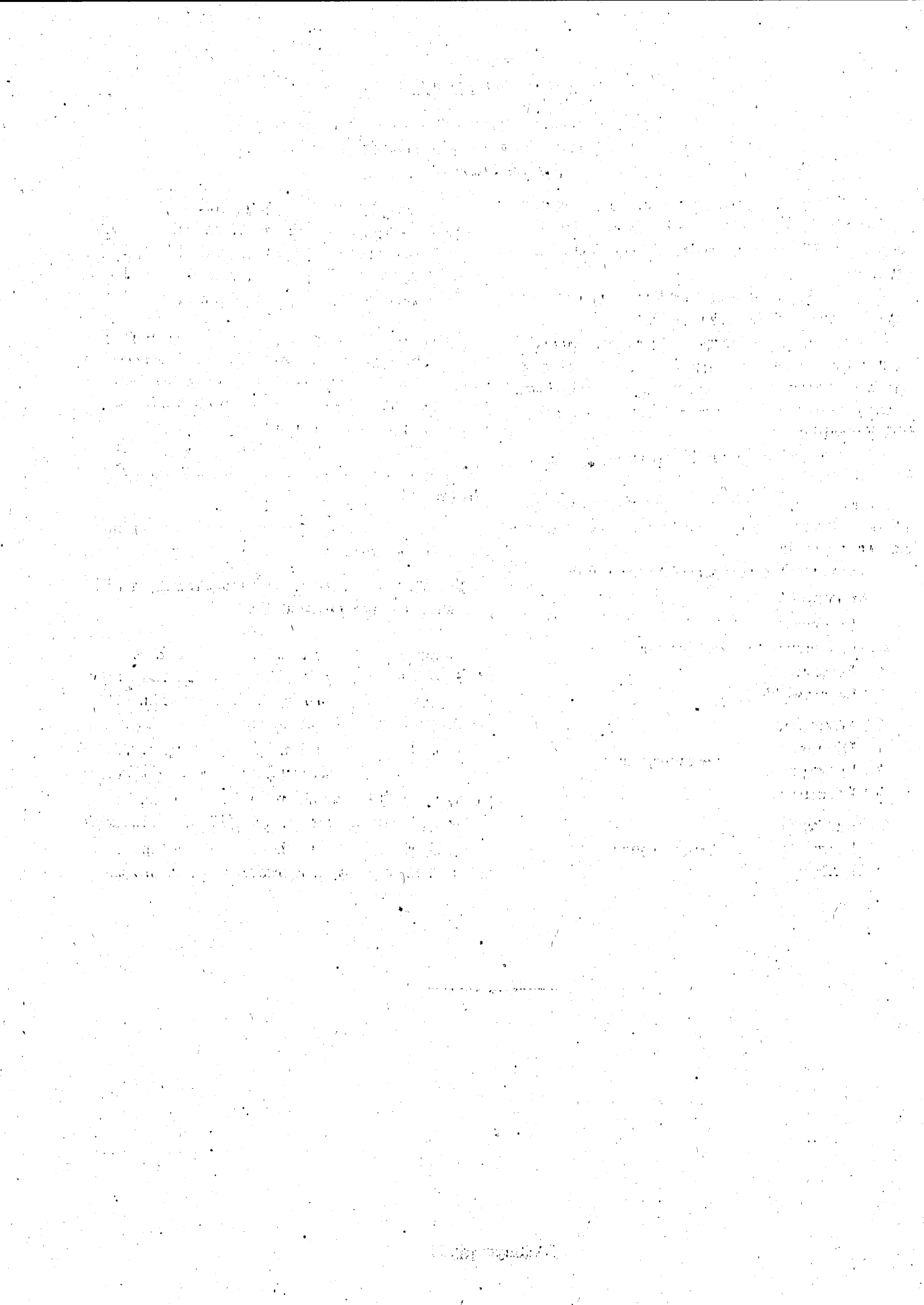
Nashından itibaren üç seneyi tamamlayan yüzbaşılara kıdemli yüzbaşı ve kıdemli yüzbaşı-lıkta üç seneyi tamamlayanlara önyüzbaşı denilir. Özel kanunlarla verilen kıdem zamlarıyle bu süreyi tamamlamak caizdir.

Askerî memur : Özel kanununa göre subaylara benzer ve özel bir silsile ve kıyafet taşıyan askerdir.

MADDE 2. — Bu kanun yayım tarihinden yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu yürütmeğe Millî Savunma Bakanı görevlidir.

Başb.	Ad. B.	M. S. B.
Ş. Saracoğlu	R. Türel	A. R. Artunkal
İçiş. B.	Dışiş. B. V.	Ma. B.
Hilmi Uran	N. E. Sumer	N. E. Sumer
M. E. B.	Ba. B.	Ek. B.
	Sırrı Day	Fuad Sirmen
Sa. ve So. Y. B.	Gü. ve Te. B.	Ta. B.
Dr. S. Konuk	Suad H. Ürgüblü	Ş. R. Hatipoğlu
Ulaş. B.	Ti. B.	Ça. B.
A. F. Çebesoy	R. Karadeniz	Dr. S. Irmak

Kazanç vergisi kanununun 3 ncü maddesinin 14 ncü fıkrasının değiştirilmesine ve Bina vergisi kanununa bir geçici madde eklennesine dair kanun tasarısı ve İçişleri, Maliye ve Bütçe Komisyonları raporları (1/293)

T. C.

Başbakanlık

Muamêlât Umum Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 171, 6/1630

14 . VI . 1944

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

2395 sayılı Kazanç Vergisi Kanununun 3 ncü maddesinin 14 ncü fıkrasının değiştirilmesi ve aynı kanunla 1837 sayılı Bina Vergisi Kanununa birer muvakkat madde eklenmesi hakkında Maarif Vekilligince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetince 29 . V . 1944 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibesıyla birlikte sunulmuş olduğunu arz ederim.

Başvekil

Ş. Saracoğlu

2395 sayılı Kazanç Vergisi Kanununun 3 ncü maddesinin 14 ncü fıkrasının değiştirilmesine ve aynı kanunla 1837 sayılı Bina Vergisi Kanununa bir muvakkat madde eklenmesine dair kanun lâyihasının mucip sebepleri

2395 sayılı Kazanç Vergisi Kanunu, hususi okulların vergi muafiyetinden faydalanabilmeleri için bu okulların «Resmî talimatname ve müfredat programlarını aynen tatbik etmeleri» ni şart koşmuş bulunmaktadır.

1837 sayılı Bina Vergisi Kanunu ise muafiyetten istifade etmek için «Umumî maarife hâdim» olmayı yeter görmüştür.

Aynı mahiyette bulunan müesseselerin iki vergi bakımından ayrı ayrı ölçülerde mütalâa edilmesi ve umumî maarife hizmet eden, Devlet teftiş ve murakabesine tâbi bulunan, program ve talimatnameleri Maarif Vekilligince tetkik ve kabul edilmiş olan bir kısım okulların yalnız resmî program ve talimatnameleri takip etmedikleri için ayrı muameleye tâbi tutulmaları doğru bulunmadığından her iki vergi konusunda aynı ölçüyü kullanmak üzere, 2395 sayılı Kazanç Vergisi Kanununun üçüncü maddesinin 14 ncü fıkrasının 1837 sayılı Bina Vergisi Kanununun üçüncü maddesinin beşinci fıkrasındaki esasa göre değiştirilmesi maksadıyla ilişik kanun lâyihası tanzim ve teklif olunmuştur. Şukadar ki, hususi bir ilkokulun umumî maarife hâdim sayılabilmesi için, mecburi öğretim çağındaki her Türk çocuğunun yapmakla mükellef bulunduğu ilk öğretimin ana çizgilerini gösteren Devlet ilkokul programını esas itibarıyla tatbik etmesi şart tutulacaktır.

Lâyihanın muvakkat maddeleri de türlü sebeplerle bugüne kadar tahsil edilememiş bulunan ve mühim bir yekûn teşkil etmiyen kazanç ve bina vergileri bakiyelerinin terkinin suretiyle bu vergileri ödeyemedikleri Hükümetçe kabul edilen bir kısım umumî maarife hâdim müesseseleri himaye gayesini istihdaf etmektedir.

İçişleri Komisyonu raporu

T. B. M. M.

İçişleri Komisyonu

Esas No. 1/293

Karar No. 42

7 . VIII . 1944

Yüksek Reisliğe

2395 sayılı Kazanç Vergisi Kanununun üçüncü maddesinin 14 ncu fıkrasının değiştirilmesi ve aynı kanunla 1837 sayılı Bina Vergisi Kanununa birer muvakkat madde eklenmesi hakkında Maarif Vekilligince hazırlanıp İera Vekilleri Heyetince 29 . V . 1944 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası Maarif Vekilinin ve Maliye Vekilligi mümessilinin huzuruyla tetkik ve müzakere olundu.

Yapılan müzakere sonunda :

Hükümetçe teklif edilen kanun lâyihasında, umumî maarife hizmet ettiği takdirde kazanç vergisinden istisnası istenen okulların bu vergiden istisnasında bir mahzur görülmemiş ve ancak, umumî maarife hizmet kıstasının ne olabileceği üzerinde durulmuş olduğundan, birinci maddede adı geçen okulların umumî maarife hizmet etmekte olup olmadıklarının daha yakından murakabesini sağlıyan bir ifade kullanılmasının muvafık olacağı neticesine varılmış ve birinci maddeye « tedris programlarıyla talimatnameleri Maarif Vekilligince kabul edilen » ibaresi eklenmiştir.

1837 sayılı Bina Vergisi Kanununun 3 ncu maddesinin beşinci fıkrasındaki esasa göre değiştirilmekte olmasına nazaran, kazanç vergisinden istisnası istenen bu okulların henüz tahsil edilmiş bulunan Kazanç ve bina vergilerinden muafi-

yeti de zaruri görülmüş ve bu yolda iki muvakkat madde ile muafiyet şartları tesbit edilmeye kadar tahsil edilmemiş olan Kazanç ve Bina vergilerinin terkinin esası kabul edilmiştir.

Bu sebeple, muvakkat ikinci maddenin yazılı birinci maddedeki esasla ahenkleştirilmiştir.

Yukarıda zikredilen tadillerle kabul edilen kanun lâyihasının havalesi veçhile Maliye Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

İçişleri Ko. Başkanı	Başkan V.	Bu rapor Sözcüsü
Tekirdağ	Çoruh	Giresun
C. Uybadın	A. Tüzün	N. Osten
Kâtip		
Seyhan	Ankara	Balıkesir
	F. Daldal	Y. S. Uzun
Balıkesir	Bolu	Bursa
F. Tiritöglü	H. Ş. Adal	F. Güvenciren
Erzincan	Erzurum	Gaziantep
Ş. Sökmensüer	N. Elgün	Dr. A. Melek
Gümüşane	Kayseri	Konya
R. Güreli	A. H. Kalac	Ş. Ergun
Maraş	Tokad	Trabzon
R. Kaplan	A. G. Pekel	S. Abanozoğlu
Yozgad		
S. Korkmaz		

Maliye Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Maliye Komisyonu

Esas No. 1/293

Karar No. 6

5 . I . 1945

Yüksek Reisliğe

2395 sayılı Kazanç Vergisi Kanununun 3 ncu maddesinin 14 ncu fıkrasının değiştirilmesi ve aynı kanunla 1837 sayılı Bina Vergisi Kanununa birer muvakkat madde eklenmesi hakkında Ma-

arif Vekilligince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetince 29 . V . 1944 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası Maliye ve Maarif Vekillikleri mümessillerinin huzurlarıyla

incelendi ve Dahiliye Encümeninin mazbatasıyla bu encümenin maddelerde yaptığı değişiklikler Encümenimizce de kabul edilerek lâyiha havalesi gereğince Bütçe Encümenine tevdi edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

Maliye Ko. Başkanı	Sözcü	Kâtip
Istanbul	Aydın	Ankara
A. Bayındır	A. Menderes	
Burdur	İzmir	Kastamonu
Ş. Engineri	Ş. Adalan	H. Çelen
Malatya	Zonguldak	
M. N. Zabcı	Y. Z. Özenci	

Vergi kanunlarındaki muafiyetler ancak her bir kanunun muhtevası dairesinde mütalâa edilmek ve kıyas ve tenazürle gidilmemek iktiza eder. Bu esas karşısında bina vergisinin hususi mektepler için tayin ettiği muafiyet unsurlarının kazanç vergisinde de aynen çereyanına mahal olmaması tabiidir. Bu itibarla bina ve kazanç vergisi kanunlarında tenazür ve tenasübü temin için tadil yapılmasına muhalifiz.

Ankara	Siird	Tekirdağ
M. Aksoley	S. Tuncay	E. Ataç

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Bütçe Komisyonu
Esas No. 1/293
Karar No. 108

4 . VII . 1945

Yüksek Başkanlığa

2395 sayılı Kazanç Vergisi Kanununun üçüncü maddesinin 14 ncu fıkrasını değiştirmek ve bu kanun ile Bina Vergisi Kanununa birer geçici madde eklemek amacıyla Millî Eğitim Bakanlığınca tarafından hazırlanan ve Başbakanlığın 6/1630 sayılı ve 14 . VI . 1944 tarihli yazısıyla Yüksek Meclise arzolunan kanun tasarısı İçişleri ve Maliye Komisyonlarının raporlarıyla birlikte Komisyonumuza verilmekle Maliye ve Millî Eğitim Bakanlıkları temsilcileri hazır olduğu halde görüşüldü.

Genel öğretime hizmet eden özel okulların bina vergisinden ayrık tutulmuş olmasına karşılık Kazanç Vergisinden ayrık tutulmaları, Millî Eğitim Bakanlığının resmî tedris programlarını ve yönetmeliklerini aynen kabul etmeleri şartına bağlı bulundurulmuştur. Bina ve kazanç vergilerinin dayandığı esas ve prensipler ayrı olmakla beraber, özel okulların bu iki vergiden ayrık tutulmaları, genel öğretimin yayılmasını kolaylaştırmak ve teşvik etmek amacıyla yapıldığı meydandadır. Bu bakımdan vergi ayrılığı için verginin mahiyeti ile teklifi kabil oldukça, aynı şartların aranması maksada daha uygun olacağı tabii iken Kazanç Vergisi Kanununda

resmî ders program ve yönetmeliklerinin aynen kabul edilmiş olması şartının konulması tatbikatta bir takım zorluklar çıkardığı ve her iki vergi konusunda aynı ölçünün kullanılması için Kazanç Vergisi Kanununda değişiklik yapılmasına lüzum hasıl olduğu gerek Hükümetin gerekçesinden gerekse Komisyonunda verilen izahlardan anlaşılmuş ve vergi ayrıklığının uygulanması için Genel Öğretime hizmet etmek şartı Komisyonumuzca da yeter bulunmuş ve bu şartın belli edilmesinde dayanılacak bir ölçü olmak üzere İçişleri Komisyonunca maddeye eklenen fıkra da uygun görülmüştür.

Tasarı Kazanç Vergisinden ayrık tutulan özel okullardan şimdiye kadar alınamamış olan kazanç ve bina vergilerinin terkin edilmesi hakkında iki geçici madde de eklenmiş olup işin mahiyetine göre bu maddelerin de kabulü gerekli görülmüş ise de kazanç vergisinin değiştirilmesine ilişkin bir kanunda bina vergisini ilgilendiren bir maddenin yer alması kanun tekniği bakımından uygun bulunmamış ve bina vergisine ait hükmün 1837 sayılı kanuna eklenmesi gerekli görülerek, bunun için ayrı bir kanun tasarısı hazırlanmıştır.

Kamutayın onayına arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkan V.	Bu rapor Sözcüsü
Kastamonu	Edirne	İstanbul
T. Coşkan	M. N. Gündüzalp	H. Ülkmen
Kâtip		
İstanbul	Aydın	Bitlis
F. Öymen	Gl. R. Alpman	B. Osma
Bolu	Diyarbakır	Giresun
Dr. Z. Ülgen	R. Behit	M. Akkaya
Hatay	İsparta	İzmir
H. Selçuk	M. Karaağaç	M. Birsal
Samsun	Tokad	Yozgad
M. A. Yörüker	R. A. Sevengil	A. Sungur

Özel okulların durumu, ne nispette ve ne şekilde denetlenmesi ve desteklenmesi gerektiği konuları küll olarak mütalâa edilmek gerektir. Bu itibarla tasarının bu konuların halline taliki reyindeyiz.

Eskişehir	Rize
Y. Abadan	T. B. Balta

1. — Bina Vergisi Kanunu (umumî maariife ve menafii umumiyeye hadim cemiyetlere ait binaları kazanç temini gayesi bulunmaması ve icar ve isticar edilmemek şartıyla) bina vergisinden istisna etmiştir. Bu hükme göre hahusi Türk mektepleriyle azlık okullarının ve Türkiyede açılmış olan cenebi mekteplerinin bu istisnadan faydalanabilmeleri için umumî maariife hadim cemiyetlere ait olması gerekmektedir. Memleketimizde muhtelif Fransız, İtalyan, İngiliz ve Amerikan cemiyetleri tarafından açılmış mektepler vardır. Millî Eğitim Bakanlığı bir zaman cemiyetleri umumî maariife hadim telâkki etmediği için bu cemiyetlerin açtığı mekteplerden bina vergisi alınmıştır. Fakat sonradan Bakanlık, eski telâkkisini değiştirmiş ve bu cemiyetlerin umumî maariife hadim olduğunu kabul etmiştir. O tarihten sonra da bu mekteplerden bina vergisi alınmamıştır.

2. — Kazanç Vergisi Kanununa göre (Millî Eğitim Bakanlığının resmî tedaris programlarını ve talimatnamelerini aynen kabul eden hususi ilk ve orta tedarisat mektepleri ve liseler ve meslek mektepleri) kazanç vergisinden istisna edilmiştir. Azlık mektepleri ve cenebi

mektepleri Maarif Vekâletinin resmî programlarını aynen kabul etmiş olmadıkları için bugün kazanç vergisine tâbidirler.

3. — Kanun tasarısı, hususi mektepler arasında cenebi mekteplerini bina vergisinden olduğu gibi kazanç vergisinden de istisna etmek ve (Millî Eğitim Bakanlığının resmî programlarını aynen kabul eden) kaydı yerine (öğretim programlarıyla yönetmelikleri Millî Eğitim Bakanlığınca onanan mektepler) kaydını koyarak bu istisnayı, temin eylemek istemektedir.

4. — Tasarının geçici maddesinde de bu mektepler için şimdiye kadar yürürlükte bulunan kanun hükmü dairesinde tarhedilmiş olan kazanç vergileri makale şâmil olarak affedilmektedir.

5. — Lozan Muahednamesine bağlı ikamet mukavelesine mâtuf olmak alâkalı Devletlere verdiğimiz mektupta 1914 yılında mevcut yabancı mekteplerinin mevcudiyetini tanımış ve vergi bakımından bunlar hakkında farklı muamele etmemişi kabul etmiş ve bu taahhütlere de riayet eylemiş bulunuyoruz. Ancak bu ikamet mukavelesinin ve ona mâtuf mektubun müddeti 1930 yılında bittiği için cenebi mektepleri hakkında bugün hiçbir ahdi mecburiyetimiz yoktur.

Bundan ötürü mektepler hakkındaki muameleyi, doğrudan doğruya milletlerarası münasebetlerde cari usüllere, yani karşılıklı muamele esasına ve bu mekteplerin bizim bakımımızdan teşvik ve yardıma muhtaç olup olmadıklarına göre tâyin etmekte serbestiz.

Cenebi mekteplerinin mensup oldukları Devletler, bize aynı hak ve muafiyetleri vermiyorlarsa bizim de bu mekteplere vergi muafiyeti tanımamamız icap eder. Oteyandan bunları vergiden istisna etmek demek teşvike lâ-yık olduklarını kabul etmek manasına gelir. Halbuki bu nokta İhtisas Komisyonu olan Millî Eğitim Komisyonunca tetkik edilmiş değildir.

Bundan ötürü, mevzuun (karşılıklı muamele) esas bakımından ve (bu mekteplerin teşvike lâ-yık olup olmaması) noktasından tetkiki isabetli olacaktır.

Urfa
E. Tekeli

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

2395 sayılı Kazanç Vergisi Kanununun 3 ncü maddesinin 14 ncü fıkrasının değiştirilmesine ve aynı kanunla 1837 sayılı Bina Vergisi Kanununa birer muvakkat madde eklenmesine dair kanun lâyihası

MADDE 1. — 2395 sayılı Kazanç Vergisi Kanununun 3 ncü maddesinin 14 ncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Fıkra 14 : «Hususi akıl ve frengi hastaneleri ve verem sanatoryomlarıyla umumî maariife hizmet etmekte oldukları Maarif Vekillîğince kabul edilen hususi ana okulları, ilk ve orta okullar, liseler ve diğer meslek okulları.»

MUVAKKAT BİRİNCİ MADDE — Birinci maddede yazılı muafiyet şartlarını haiz olan okulların henüz tahsil edilmiyen kazanç vergileri (Asgari vergi dâhil) ve zamlar terkin olunur.

MUVAKKAT İKİNCİ MADDE — 1837 sayılı Bina Vergisi Kanununa aşağıdaki muvakkat hüküm eklenmiştir.

Bina Vergisi Kanununun 3 ncü maddesinin 5 ncü fıkrasında yazılı muafiyet şartlarını haiz olan umumî maariife ait binaların bu şartların tesbiti tarihine kadar geçen müddetler içinde tahakkuk ettirilip de bu kanunun meriyeti tarihine kadar tahsil edilmemiş olan bina vergileri ve zamları terkin olunur.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden mer'idir.

İÇİŞLERİ KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

2395 sayılı Kazanç Vergisi Kanununun 3 ncü maddesinin 14 ncü fıkrasının değiştirilmesine ve aynı kanunla 1837 sayılı Bina Vergisi Kanununa birer muvakkat madde eklenmesine dair kanun

MADDE 1. — 2395 sayılı Kazanç Vergisi Kanununun üçüncü maddesinin 14 ncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Fıkra 14 : (Hususi akıl ve frengi hastaneleri ve verem sanatoryomlarıyla umumî maariife hizmet etmekte oldukları ve tedris programlarıyla talimatnameleri Maarif Vekillîğince kabul edilen hususi ana okulları, ilk ve orta okullar, liseler ve diğer meslek okulları).

MUVAKKAT BİRİNCİ MADDE — Birinci maddede yazılı muafiyet şartlarını haiz olan okulların henüz tahsil edilmiyen kazanç vergileri (Asgari vergi dâhil) ve zamları terkin olunur.

MUVAKKAT İKİNCİ MADDE — 1837 sayılı Bina Vergisi Kanununa aşağıdaki muvakkat hüküm eklenmiştir :

(Bu kanunun birinci maddesinde yazılan okullardan, 1837 numaralı Bina Vergisi Kanununun üçüncü maddesinin beşinci fıkrasındaki şartları haiz olanlara, bu şartların tesbiti tarihine kadar geçen müddet için tahakkuk ettirilip henüz tahsil edilmemiş bulunan bina vergileri ve zamları terkin olunur.

İKİNCİ MADDE — Hükümetin teklifi aynen.

Hü.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya İera Vekilleri Heyeti memurdur.

29. V. 1944

Bş. V.	Ad. V.
Ş. Saracoğlu	R. Türel
M. M. V.	Da. V.
A. R. Artunkal	Hilmi Uran
Ha. V.	Ma. V.
N. Menemencioglu	F. Agrali
Mf. V.	Na. V.
Yücel	Sırrı Day
İk. V.	S. İ. M. V.
Fuad Sirmen	Dr. H. Alataş
G. İ. V.	Zr. V.
Suad H. Ürgüblü	Ş. R. Hatipoğlu
Mü. V.	Ti. V.
A. F. Cebesoy	C. S. Siren

İç. K.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Hükümetin teklifi aynen.

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

*Bina Vergisi Kanununa geçici
bir madde eklenmesi üzerine ka-
nun tasarısı*

MADDE 1. — 4. VII. 1931 tarihli ve 1837 sayılı Bina Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

(Bu kanunun üçüncü maddesinin 5 nci fıkrasında yazılı şartları haiz olan mektep binaları için bu şartlarla belirtildiği tarihe kadar geçen süreye

ilişkin olmak üzere salınmış olup bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar alınmamış olan bina vergileri ile zamları terkin olunur.)

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

*Kazanç Vergisi Kanununun 3
ncü maddesinin 14 ncü fıkrası-
nın değiştirilmesi üzerine kanun
tasarısı*

MADDE 1. — 22. III. 1934 tarihli ve 2395 sayılı Kazanç Vergisi Kanununun 3 ncü maddesinin 14 ncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

(Özel frengi ve akıl hastaneleriyle verem sanatoryumları, genel öğretime hizmet etmekte oldukları ve öğretim programlarıyla yönetmelikleri Millî Eğitim Bakanlığınca onanan özel ana okulları, ilk ve orta okullar, liseler ve diğer meslek okulları.)

GEÇİCİ MADDE — Birinci

maddede yazılı şartları haiz okullara bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar olan süre için salınmış olupta henüz alınmamış bulunan kazanç vergileri (Asgari vergi dâhil) ve zamları terkin olunur. Sözü geçen okullara bu tarihten sonra mezkûr süre için vergi salınmaz.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

